

På tal om kvinnor och män i Västerbotten

REGIONAL KÖNSUPPDELAD STATISTIK 2023

Innehåll

Förord	1
Jämställdhet	2-3
Årtal att uppmärksamma	4-5
Makt och inflytande	6-13
Befolkning.....	14-21
Hälsa	22-37
Utbildning.....	38-45
Förvärvsarbete	46-63
Ekonomi och tillgångar	64-71
Barn och familj	72-81
Våld och otrygghet	82-89

Produktion: Pantzare Information AB, Boden 2023

Upplaga: 1 000 ex

Tryck: Luleå Grafiska, Luleå, april 2023

Illustration omslag: Matilda Hall, Infografiska

Förord

Vårt län står i en omfattande samhällsomvandling och för att Västerbotten ska fortsätta utvecklas i en hållbar riktning är det viktigt att vi har ett förebyggande och aktivt jämställdhetsarbete i hela länet.

Jämställdhetspolitiken tar sin utgångspunkt i en kunskap och förståelse om att kön och makt skapas och upprätthålls i alla delar av samhället. Kön har en grundläggande betydelse för människans möjligheter och villkor, på individ-, organisations- och samhällsnivå i livets alla skeden.

Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, kunskap, säkerhet och resurser utifrån kön. Det handlar också om frihet för alla att kunna göra sina livsval utan att begränsas av stereotypa föreställningar och att alla, oavsett kön, ska ges förutsättningar att leva ett gott och hälsosamt liv.

Könsuppdelad statistik är en bra utgångspunkt för att synliggöra skillnader och likheter mellan kvinnors och mäns villkor i samhället. Ojämställdhet uppstår, ofta omedvetet, i våra dagliga interaktioner, möten, arbetsuppgifter och beslut. Jämställdhetsperspektivet behöver genomsyra alla politikområden och verksamheter i syfte för ett ständigt lärande och till grund för förändringar och utveckling.

Den här statistikboken ger dig en nulägesbeskrivning med aktuell könsuppdelad statistik från olika delar av samhället. Vi kan konstatera att vårt län fortfarande har skillnader i livsförutsättningar mellan kvinnor och män. Det finns strukturella skillnader när det gäller bland annat makt och inflytande, utbildning, förvärvsarbete och företagande, ekonomi, obetalt hem- och omsorgsarbete, våldsutsatthet och hälsa.

Använd denna bok som ett underlag till könskonsekvensbeskrivningar och jämställdhetsanalyser, i syfte att skapa fler åtgärder som leder till ökad jämställdhet i vårt län. Vår förhoppning är att de fakta som presenteras i boken kan användas som en grund för att förstå nuläget och skapa förutsättningar för att se jämställdhetens potential i att bidra till att lösa de samhällsutmaningar och den samhällsomvandling vi står inför idag.

Statistikboken har tagits fram i samverkan mellan Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten och är en del i uppföljningen av länsstrategin "Ett jämställd Västerbotten 2023-2030".

Helene Hellmark Knutsson, Landshövding

Tommy Svensson, Regiondirektör

Jämställdhetspolitiken

Det nationella jämställdhetspolitiska målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att uppnå detta har regeringen fastställt sex långsiktiga delmål för jämställdhetspolitiken:

Delmålen

- 1. En jämn fördelning av makt och inflytande.**
Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- 2. Ekonomisk jämställdhet.**
Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- 3. Jämställd utbildning.**
Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
- 4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.**
Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
- 5. Jämställd hälsa.**
Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
- 6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.**
Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Kvantitativ och kvalitativ jämställdhet

Jämställdhet är ett politiskt begrepp som betonar jämlikhet mellan kön. Jämställdhet brukar definieras som att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden.

I Sverige finns i dagsläget två juridiska kön – kvinna och man – och det är dessa som jämställdhetspolitiken i regel utgår ifrån. Det är dock viktigt att ha i åtanke att det finns personer som inte identifierar sig inom tvåkönsnormen, liksom att det är viktigt att ha i åtanke att vare sig gruppen kvinnor eller gruppen män är enhetlig.

Jämställdhetsarbetet kan ha olika fokus. Det kan handla om att kvantitativt uppnå en jämn fördelning av kvinnor och män, eller om att vidta åtgärder för att förändra maktförhållanden mellan könen.

Att arbeta med jämställdhet ur ett kvantitativt perspektiv innebär att sträva efter jämn könsfördelning mellan män och kvinnor på arbetsplatsen, på utbildningar, på maktpositioner och på olika befattningsnivåer i samhällsinstitutioner och i olika organisationer. En jämn könsfördelning anses råda då andelen kvinnor respektive män i en grupp är 40/60 procent eller jämnare.

I det kvalitativa jämställdhetsarbetet står kvinnors och mäns villkor i fokus. Det handlar om att uppmärksamma attityder, normer, värderingar och ideal som påverkar kvinnors och mäns möjlighet att påverka i skolan, på arbetsplatsen, i politiken och inom andra samhällsområden. Det kvalitativa jämställdhetsarbetet tar sig an de strukturer som inte nödvändigtvis förändras i och med en jämn fördelning av kvinnor och män.

Årtal att uppmärksamma

- 1921 Hålls det första riksdagsvalet där kvinnor får rösta.
- 1938 Preventivmedel tillåts.
- 1944 Homosexualitet avkriminaliseras.
- 1948 Allmänna barnbidrag införs.
- 1955 Betald föräldraledighet införs.
- 1958 Kvinnor får rätt att vigas till präster.
- 1971 Särbeskattning av inkomster för äkta makar införs.
- 1974 Föräldraförsäkringen införs.
- 1975 Rätten till fri abort.
- 1979 Antogs Sveriges första jämställdhetslag (syftar till att främja kvinnors och mäns lika rätt till arbetsmöjligheter och villkor).
- 1979 Lagen mot förbud mot barnaga införs i föräldrabalken.
- 1979 Kvinnohusföreningen och Umeå kvinnojour bildas.
- 1989 Kvinnor fick formellt tillträde till alla delar av försvarsmakten.
- 1989 Umeå kommun blev en av tre pilotkommuner att vara med i en 5-årig regeringssatsning om jämställdhet.
- 1992 Görel Bohlin blir länets första kvinna på posten som landshövding.
- 1994 Sverige antar jämställdhetsintegrering som huvudsaklig strategi för att uppnå jämställdhetspolitiken.
- 1995 Första reserverade månaden i föräldraförsäkringen införs.
- 1995 Samtliga Länsstyrelser ska ha en länsexpert i jämställdhetsfrågor. Margareta Berggren blev första jämställdhetsdirektören på Länsstyrelsen Västerbotten.
- 1996 Den första samlade regionala könsuppdelade statistiken i Västerbotten publiceras.
- 1998 Brottet grov kvinnofridskränkning infördes i brottsbalken som en del av Kvinnofridsreformen.

- 1998 Lag om förbud vid köp av sexuella tjänster.
- 2000 Under 2000-talet startar verksamheten Centrum mot våld i Umeå och i Skellefteå.
- 2006 Riksdagen beslutar att det övergripande målet för jämställdhetspolitiken ska vara att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.
- 2008 Ny diskrimineringslag.
- 2008 Första JämLysen (kartläggningar av jämställdhet i länet) görs av Länsstyrelsen och flertalet kommuner har även gjort sina egna analyser.
- 2009 Samkönade äktenskap.
- 2010 Från 2010-talet till nutid har flertalet av länets kommuner ingått i HÅJ (program för hållbar jämställdhet) modellkommun och modellregion.
- 2011 Istanbulkonventionen är det första juridiskt bindande regionala instrumentet om våld mot kvinnor i Europa. Konventionens syfte är att skydda kvinnor och flickor mot alla former av våld och att förebygga, lagföra och avskaffa våld mot kvinnor och våld i hemmet.
- 2014 Kvinnohistoriskt museum i Umeå invigs, det första i Sverige.
- 2015 3:e reserverade månaden i föräldraförsäkringen.
- 2016 Regeringen presenterar en ny inriktning av jämställdhetspolitiken med en organisation för genomförande, ett system för uppföljning, en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor samt en ny delmålsstruktur.
- 2017 #Metoo – uppropet får internationellt genomslag.
- 2018 Ny sexualbrottslagstiftning som bygger på frivillighet.
- 2018 Jämställdhetsmyndigheten bildas.
- 2021 Sverige får sin första kvinna på posten som statsminister.

Kvinnor

Män

MAKT OCH INFLYTANDE

I Västerbotten har män generellt mer makt och mer tillgång till att fatta beslut än kvinnor eftersom det är fler män på ledande och beslutsfattande positioner inom politiken, i kommuner, myndigheter, civilsamhälle, näringslivet och akademi. Förutom att uppnå en jämn numerär fördelning, innebär jämställdhet även att ha makt över dagordningen och inflytande över beslutens utformning.

Ledamöter i kommunfullmäktige

Efter valet 2018 och 2022. Antal och könsfördelning (%).

	Antal mandat	2018 Könsfördelning		Antal mandat	2022 Könsfördelning	
		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
Bjurholm	31	50	50	21	43	57
Dorotea	25	48	52	22	45	55
Lycksele	31	53	47	30	53	47
Malå	25	44	56	25	52	48
Nordmaling	31	42	58	29	52	48
Norsjö	31	50	50	27	44	56
Robertsfors	31	45	55	31	39	61
Skellefteå	65	51	49	65	49	51
Sorsele	21	40	60	20	50	50
Storuman	31	48	52	31	39	61
Umeå	65	48	52	65	52	48
Vilhelmina	27	52	48	27	41	59
Vindeln	31	48	52	30	40	60
Vännäs	31	48	52	31	52	48
Åsele	31	46	53	25	48	52
Västerbotten	507	48	52	479	47	53

Källa: Valmyndigheten

Data för enskilda kommuner presenteras i bokstavsordning i tabeller och efter fallande fördelning för kvinnor i diagrammen.

Kommunstyrelsen 2022

Könsfördelningen bland de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsen är inom ramen för 40-60 procent i 10 av 15 kommuner. När det gäller ersättare har 10 kommuner en jämn fördelning. Män är överrepresenterade i kommunstyrelser i länet, både som ledamöter och ersättare.

	Ordinarie ledamöter				Ersättare		
	Antal	Varav ordf.	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Bjurholm	9	M	3	6	9	4	5
Dorotea	9	M	3	6	9	4	5
Lycksele	11	M	6	5	11	5	6
Malå	9	M	5	4	9	5	4
Nordmaling	13	K	9	4	13	4	9
Norsjö	9	M	4	5	9	4	5
Robertfors	13	M	6	7	19	7	12
Skellefteå	15	M	8	7	9	4	5
Sorsele	9	M	4	5	9	3	6
Storuman	13	M	5	8	13	6	7
Umeå	15	M	7	8	15	7	8
Vilhelmina	15	M	5	10	15	8	7
Vindeln	11	M	5	6	11	3	8
Vännäs	11	K	5	6	11	6	5
Åsele	9	M	4	5	9*	6	2

Kommunchef och kommundirektör

	Kvinnor	Män
Bjurholm		M
Dorotea		M
Lycksele	K	
Malå		M
Nordmaling		M*
Norsjö	K	
Robertfors		M
Skellefteå	K	
Sorsele		M
Storuman		M
Umeå	K	
Vilhelmina		M
Vindeln	K	
Vännäs	K	
Åsele		M
Totalt	6	9

*Tillförordnad

Källa Länsstyrelsen. Uppgifter hämtade från respektive kommuns hemsida, december 2022.

*Vakant. Kommentar - både Malå och Sorsele har delad mandatperiod. KSO byts efter halva mandatperioden.

Ledamöter i regionstyrelsen och regionfullmäktige 2022

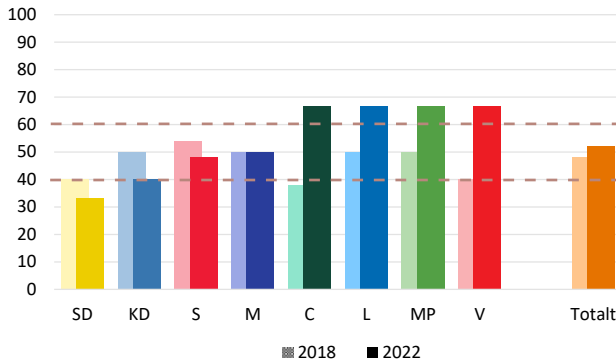
	Ordinarie ledamöter				Ersättare		
	Antal	Varav ordf.	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Regionstyrelse	15	M	7	8	13	9	4
Regionfullmäktige	71	K	36	35	81	42	39

Källa Region Västerbotten, december 2022.

Ordförande, 1 vice ordförande och 2:e vice ordförande är för första gången alla kvinnor.

Kvinnor i regionfullmäktige

Andelar efter valen 2018 och 2022

Ledamöter i regionfullmäktige

Efter parti och valen 2018 och 2022. Könsfördelning (%)

Parti	2018		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Centerpartiet	38	62	67	33
Kristdemokraterna	50	50	40	60
Liberalerna (fd Folkpartiet)	50	50	67	33
Miljöpartiet de gröna	50	50	67	33
Moderaterna	50	50	50	50
Socialdemokraterna	54	46	48	52
Sverigedemokraterna	40	60	33	67
Vänsterpartiet	40	60	67	33
Totalt	48	52	52	48

Källa: Valmyndigheten

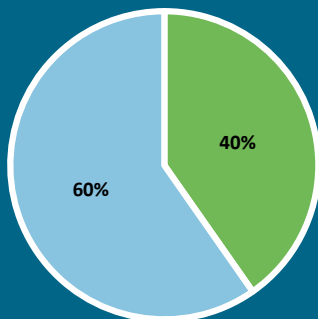
Efter valet 2022 har Moderaterna, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna en könsfördelning som ligger inom intervallet 40-60 procent.

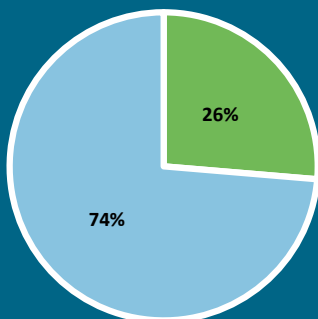
Chefer per sektor 2021 könsfördelning (%)

Västerbotten

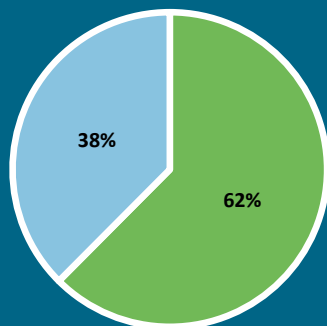
Alla sektorer

Näringsliv

Offentlig sektor

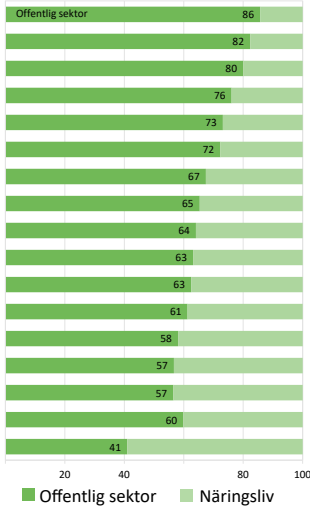
Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser dagbefolkning, arbetar i kommunen men kan bo i en annan.

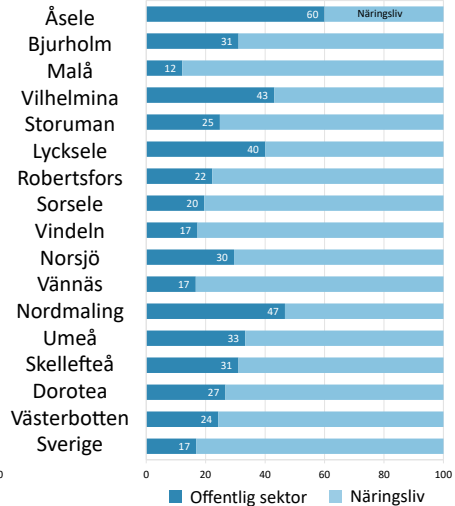
Chefer efter sektor 2021

Procentuell fördelning 16-64 år

Kvinnor

Män

Chefer efter sektor och huvudgrupp 2021

Antal i Västerbotten, 16-64 år

Typ av ledningsarbete	Offentlig sektor		Näringslivet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Chefer inom bank, finans och försäkring	0	1	19	38
Chefer inom ekonomi, personal, marknadsföring och försäljning samt annan administration m.m.	273	195	455	809
Chefer inom hälso- och sjukvård samt samhällsservice	914	369	86	59
Chefer inom IT, logistik, FoU, Fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvksamhet samt tillverkning m.m.	102	243	229	1 420
Chefer inom utbildning	86	90	44	40
Chefer inom övrig servicenäring	23	24	204	357
Politiker, verkställande direktörer och högre tjänstemän m.fl.	22	42	42	295
Totalt	1 420	964	1 079	3 018

Källa: SCB, Yrkesregistret

Kvinnor är i högre grad chefer inom offentlig sektor och dominerar inom hälso- och sjukvård. Män är i högre grad chefer inom näringslivet och då inom IT, logistik, bygg- och ingenjörsvksamhet m.m.

Chefer och ledare efter ålder och kön 2021

Antal i Västerbotten, 16-64 år

Kvinnor	Åldersgrupp					Totalt
	16-29	30-39	40-49	50-59	60-64	
Chefer inom bank, finans och försäkring	1	3	6	5	4	19
Chefer inom ekonomi, personal, marknadsföring och försäljning samt annan administration m.m.	19	132	244	267	66	728
Chefer inom hälso- och sjukvård samt samhällsservice	35	195	309	333	128	1 000
Chefer inom IT, logistik, FoU, Fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvksamhet samt tillverkning m.m.	11	65	132	99	24	331
Chefer inom utbildning	20	30	120	121	45	316
Chefer inom övrig servicenäring	20	61	74	58	17	230
Politiker, verkställande direktörer och högre tjänstemän m.fl	0	2	19	32	11	64
Totalt	86	488	904	915	295	2 688

Män	Åldersgrupp					Totalt
	16-29	30-39	40-49	50-59	60-64	
Chefer inom bank, finans och försäkring	1	9	16	11	2	39
Chefer inom ekonomi, personal, marknadsföring och försäljning samt annan administration m.m.	25	170	365	351	93	1 004
Chefer inom hälso- och sjukvård samt samhällsservice	9	73	148	141	57	428
Chefer inom IT, logistik, FoU, Fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvksamhet samt tillverkning m.m.	39	280	561	579	204	1 663
Chefer inom utbildning	0	15	54	43	18	130
Chefer inom övrig servicenäring	23	63	119	135	39	379
Politiker, verkställande direktörer och högre tjänstemän m.fl	3	25	123	143	48	342
Totalt	100	635	1 386	1 403	461	3 985

Chefer och ledare

Av de 6 673 personer i Västerbottens län som 2021 kunde definieras som chefer, högre tjänstemän eller högre politiker var 40 procent kvinnor och 60 procent män. I regionfullmäktige är det 52 procent kvinnor och bland länets kommuner finns i genomsnitt 47 procent kvinnor i kommunfullmäktige.

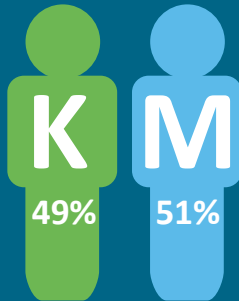
Mest jämställt (inom 40/60) var det bland chefer inom ekonomi, personal, marknadsföring och försäljning samt annan administration, 42 procent kvinnor och 58 procent män. Minst jämställt var det bland politiker, verkställande direktörer och högre tjänstemän m.fl. Bland dessa var endast 16 procent kvinnor.

Att fundera vidare på:

- Vad en aktiv samhällsmedborgare?
- Vad innebär det att ha rätt och möjlighet att forma villkoren för beslutsfattande?
- Vad blir konsekvenserna av att det är fler män på ledande och beslutsfattande positioner?
- På vilket sätt kan maktobalansen förändras?

Västerbotten

BEFOLKNING

I länet bor det ungefär lika många kvinnor som män. Kvinnor har högre medellivslängd än män men skillnaderna har minskat. Däremot har kvinnor och män olika livsvillkor som påverkar dem genom livet.

Befolkning efter kommun

31 december 2022. Antal och könsfördelning (%).

	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Bjurholm	1 133	1 239	2 372	48	52
Dorotea	1 121	1 292	2 413	46	54
Lycksele	5 986	6 257	12 243	49	51
Malå	1 477	1 556	3 033	49	51
Nordmaling	3 425	3 641	7 066	48	52
Norsjö	1 900	2 047	3 947	48	52
Robertsfors	3 278	3 481	6 759	48	52
Skellefteå	36 231	38 171	74 402	49	51
Sorsele	1 147	1 289	2 436	47	53
Storuman	2 765	2 982	5 747	48	52
Umeå	65 992	66 243	132 235	50	50
Vilhelmina	3 104	3 289	6 393	49	51
Vindeln	2 656	2 848	5 504	48	52
Vännäs	4 418	4 545	8 963	49	51
Åsele	1 324	1 458	2 782	48	52
Västerbotten	135 957	140 338	276 295	49	51
Sverige	5 223 232	5 298 324	10 521 556	50	50

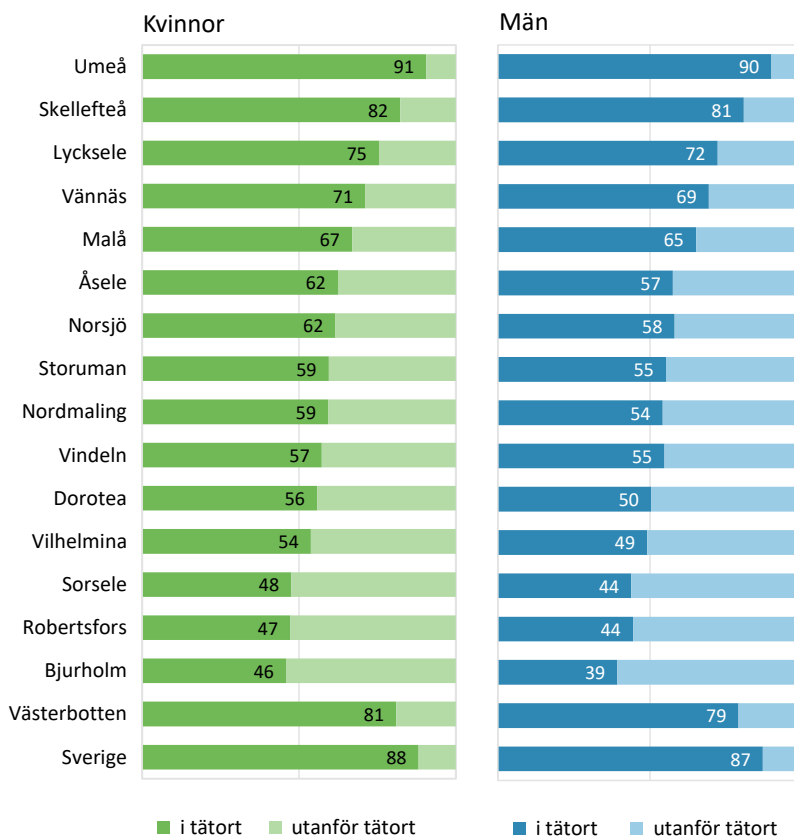
Källa: SCB

I samtliga kommuner bor det något fler män än kvinnor. Störst mansöverskott är det i Dorotea kommun.

Befolkning i och utanför tätorter 2020

Procentuell fördelning 31 december

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

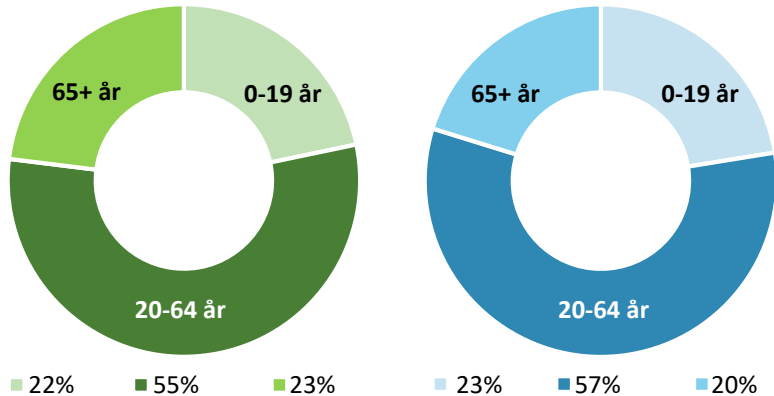
I länets samtliga kommuner är en större andel män än kvinnor bosatta utanför tätorterna. 80 procent av befolkningen i länet bor i tätorter. Högst andel tätortsbor har Umeå och Skellefteå kommuner.

Befolkning efter åldersgrupp

31 december 2022

Bland de äldsta invånarna är andelen kvinnor högre än män i sju av länets femton kommuner. I åldersgrupperna 0-19 år och 20-64 år är andelen män högre än andelen kvinnor i samtliga 15 kommuner.

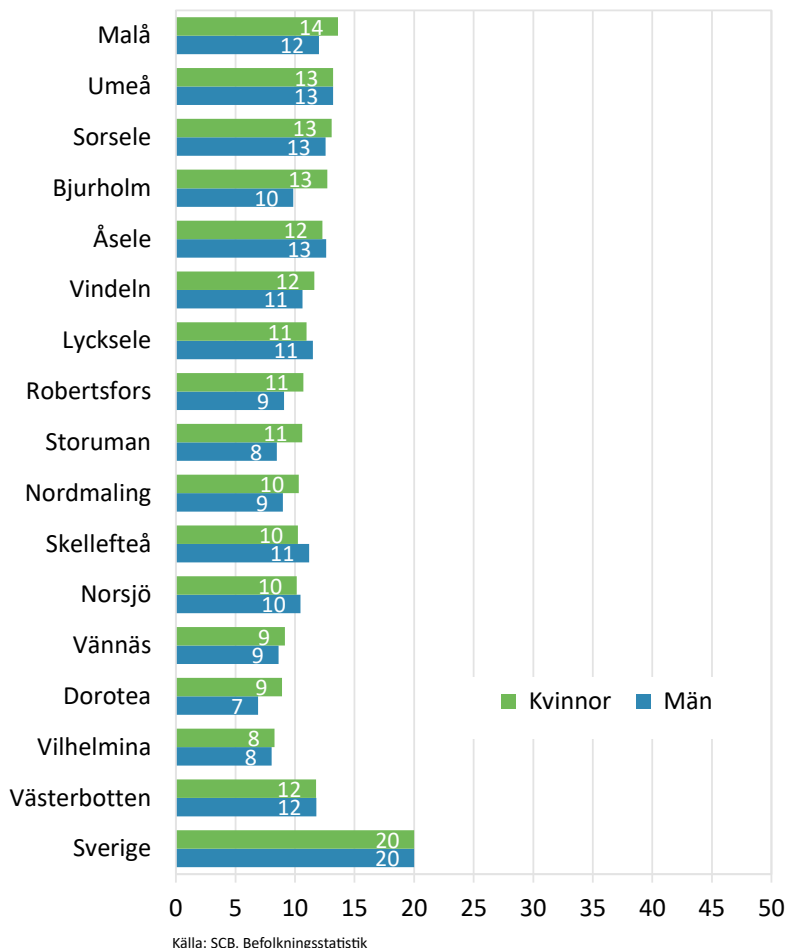
	0-19 år		20-64 år		65 + år		TOTALT	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	236	275	554	613	343	351	1 133	1 239
Dorotea	219	252	533	614	369	426	1 121	1 292
Lycksele	1 334	1 478	3 054	3 369	1 598	1 410	5 986	6 257
Malå	335	338	696	800	446	418	1 477	1 556
Nordmaling	720	809	1 689	1 822	1 016	1 010	3 425	3 641
Norsjö	420	429	908	1 042	572	576	1 900	2 047
Robertsfors	723	779	1 624	1 778	931	924	3 278	3 481
Skellefteå	7 902	8 501	19 015	21 201	9 314	8 469	36 231	38 171
Sorsele	224	257	561	657	362	375	1 147	1 289
Storuman	551	564	1 363	1 554	851	864	2 765	2 982
Umeå	14 277	15 045	39 270	40 715	12 445	10 483	65 992	66 243
Vilhelmina	662	666	1 559	1 710	883	913	3 104	3 289
Vindeln	623	633	1 279	1 422	754	793	2 656	2 848
Vännäs	1 055	1 204	2 347	2 429	1 016	912	4 418	4 545
Åsele	259	282	637	720	428	456	1 324	1 458
Västerbotten	29 540	31 512	75 089	80 446	31 328	28 380	135 957	140 338

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Utrikes födda 31 dec 2022

Andel (%) av befolkningen per kommun

Totalt sett är andelen utrikes födda kvinnor och män lika stor i länet. I jämförelse med riket är andelen utrikes födda lägre i Västerbotten. Högst andel utrikes födda totalt finns i Malå, Sorsele och Umeå kommuner.

Befolkning efter nationell bakgrund 2022

Antal och procentuell fördelning

	Antal i Västerbotten		Västerbotten		Sverige	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Inrikes födda	119 991	123 793	88	88	80	80
varav						
två inrikes födda föräldrar	109 189	112 278	80	80	66	65
en inrikes och en utrikes född förälder	7 603	8 129	6	6	8	8
två utrikes födda föräldrar	3 169	3 386	2	2	6	7
Utrikes födda	15 996	16 545	12	12	20	20
varav bosättningsstid i Sverige						
0-4 år i Sverige	4 408	4 921	3	4	4	4
5+ år i Sverige	11 475	11 557	8	8	16	16
uppgift om tid saknas	113	67	0	0	0	0
TOTALT	135 957	140 338	100	100	100	100
Utrikes födda	15 996	16 545	100	100	100	100
Norden	2 510	1 717	16	10	12	9
varav						
Danmark	97	108	1	1	2	2
Finland	1 932	1 185	12	7	8	5
Island	24	26	0	0	0	0
Norge	457	398	3	2	2	2
EU utom Norden	2 314	2 550	14	15	17	18
Utanför EU och Norden	11 172	12 278	70	74	71	74

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

In- och utflyttningar 2022

Antal	Inflyttade		Utflyttade		Flyttnetto	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	74	58	64	67	10	-9
Dorotea	55	65	69	56	-14	9
Lycksele	254	260	256	232	-2	28
Malå	80	72	69	66	11	6
Nordmaling	168	175	175	169	-7	6
Norsjö	91	102	90	96	1	6
Robertsfors	175	184	168	183	7	1
Skellefteå	1 346	1 780	941	1 070	405	710
Sorsele	53	60	71	61	-18	-1
Storuman	135	166	154	166	-19	0
Umeå	3 776	3 669	3 336	3 257	440	412
Vilhelmina	101	104	127	136	-26	-32
Vindeln	148	144	149	147	-1	-3
Vännäs	247	272	278	312	-31	-40
Åsele	57	82	68	77	-11	5
Västerbotten	4 883	5 283	4 138	4 185	745	1 098
Sverige	48 871	53 565	24 406	26 186	24 465	24 465

Länet som helhet har ett positivt flyttnetto, både för kvinnor och män. Det största flyttningsöverskottet har Skellefteå kommun.

Flyttningsöverskott inom/utanför länet 2022

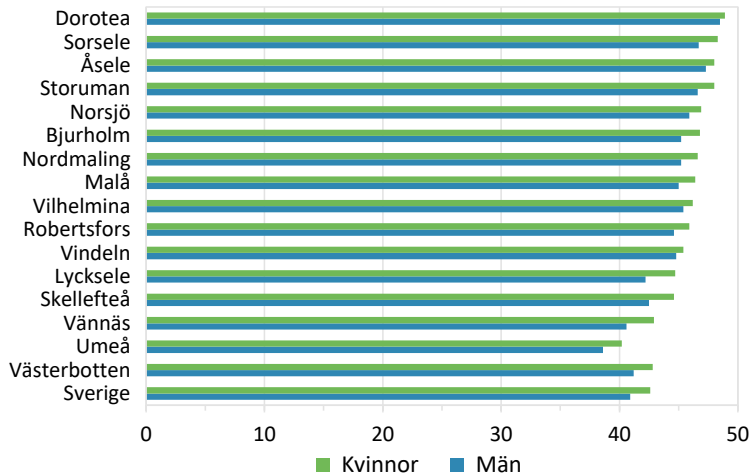
Antal inflyttningar minus utflyttningar

	Inom länet		Till/från länet		Till/från utlandet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	-2	-14	8	3	4	2
Dorotea	3	2	-22	1	5	6
Lycksele	-32	10	20	-4	10	22
Malå	4	-16	-4	6	11	16
Nordmaling	-19	-6	-3	1	15	11
Norsjö	-6	-3	-15	-14	22	23
Robertsfors	2	-1	-9	-10	14	12
Skellefteå	18	21	39	213	348	476
Sorsele	-23	-10	-7	-4	12	13
Storuman	-15	-3	-13	-8	9	11
Umeå	135	68	21	54	284	290
Vilhelmina	-20	-20	-16	-18	10	6
Vindeln	-1	9	-5	-19	5	7
Vännäs	-33	-37	-18	-8	20	5
Åsele	-11	0	-2	-3	2	8
Västerbotten			-26	190	771	908

Medelålder 2022

Medelåldern i länet är något högre än i riket förutom i studentstaden Umeå. Kvinnorna i samtliga kommuner, liksom i övriga Sverige, har en högre medelålder än männen.

Befolkningen

Västerbottens befolkning har de senaste 25 åren ökat med 6,6 procent. Förändringen mellan 2021 och 2022 var en ökning med 1 732 personer, dvs 0,6 procent. Hela ökningen berodde på ett positivt flyttningsnetto. Födelseunderskottet var -280.

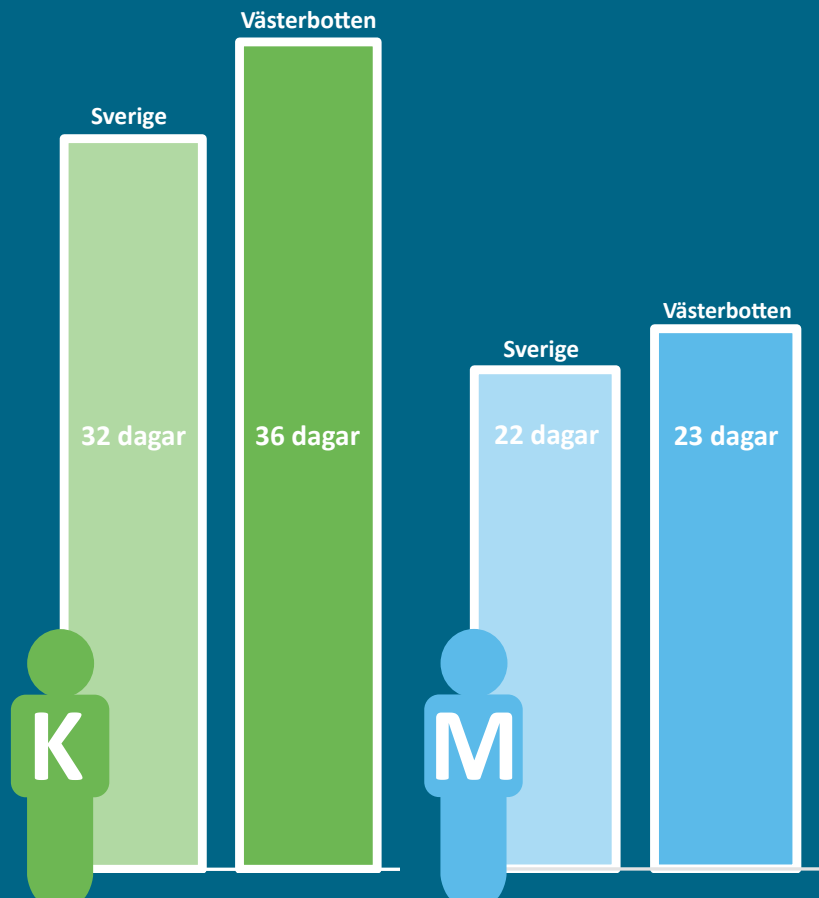
Andelen utrikes födda i länet är lägre än i landet i övrigt, 11 procent respektive 20 procent. Den största andelen utrikes födda har sitt ursprung utanför Europa, EU och Norden.

Att fundera vidare på:

- Hur ser förutsättningarna ut för kvinnor och män att leva och bo i länet? Är det skillnad mellan kommunerna? Varför?
- Vad beror det på att män i större utsträckning pendlar?
- Är 40/60 regeln ett bra mått på jämställdhet?

Ohälsotalet

Ohälsotalen är väsentligt högre för kvinnor än för män. I länet är antal dagar 36 per kvinna och år. Motsvarande för männen är 23 dagar.

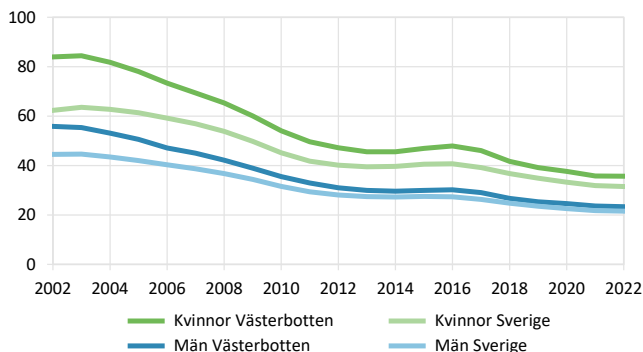
Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade.

HÄLSA

Det är stora skillnader mellan kvinnor och män när det gäller hälsa. Ohälsotalen är väsentligt lägre för män än för kvinnor. Kvinnor är oftare både lång- och korttidssjukskrivna. Faktorer som har stor inverkan på hälsan är socioekonomi, utbildningsbakgrund samt huruvida personen är född i Sverige eller inte.

Ohälsotalet 2002-2022

Antal dagar per år för personer 20-64 år

Ohälsotalet 2021 och 2022

Antal dagar per år för personer 20-64 år

	2021		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	38	20	35	21
Dorotea	36	24	36	24
Lycksele	38	28	39	28
Malå	36	20	33	21
Nordmaling	34	30	33	30
Norsjö	44	29	43	29
Robertsfors	41	23	42	22
Skellefteå	39	25	39	25
Sorsele	32	26	31	25
Storuman	37	23	38	23
Umeå	33	22	33	22
Vilhelmina	33	24	35	23
Vindeln	40	28	41	27
Vännäs	40	21	40	21
Åsele	35	23	36	25
Västerbotten	36	24	36	23
Sverige	32	22	32	22

Källa: Försäkringskassan

Anmälda arbetsolyckor 2021

Antal och antal per 1000 sysselsatta i Västerbotten

Näringsgren	Antal		Per 1000 sysselsatta	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Jordbruk, skogsbruk och fiske	2	12	2	3
Tillverkning och utvinning, energi och miljö	26	151	8	12
Byggverksamhet	5	137	5	14
Handel	22	42	4	6
Transport	18	60	17	13
Hotell och restaurang	5	8	3	5
Information och kommunikation	3	2	3	1
Finansiell verksamhet, företagstjänster	36	57	5	6
Offentlig förvaltning m.m.	18	12	4	4
Utbildning	52	16	4	3
Vård och omsorg	134	32	6	5
Personliga och kulturella tjänster	7	4	2	2
Okänd näringsgren	1	2	-	-
Totalt	129	535		

Anmälda arbetssjukdomar 2021

Antal och antal per 1000 sysselsatta i Västerbotten

Näringsgren	Antal		Per 1000 sysselsatta	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1	-	1	-
Tillverkning och utvinning, energi och miljö	4	27	1	2
Byggverksamhet	4	21	4	2
Handel	4	6	1	1
Transport	4	19	4	4
Hotell och restaurang	1	2	1	1
Information och kommunikation	-	-	-	-
Finansiell verksamhet, företagstjänster	15	5	2	1
Offentlig förvaltning m.m.	36	22	8	8
Utbildning	84	23	7	8
Vård och omsorg	321	76	15	11
Personliga och kulturella tjänster	7	6	2	3
Okänd näringsgren	1	-	-	-
Totalt	482	207		

Pågående sjukfall efter antal dagar december 2022

Antal i åldern 25-64 med sjuk- eller rehabiliteringspenning

	Samtliga dagar		180 dagar eller mer	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	30	16	16	6
Dorotea	27	17	14	8
Lycksele	157	76	70	36
Malå	36	15	19	8
Nordmaling	81	67	47	38
Norsjö	55	33	32	19
Robertsfors	87	39	47	18
Skellefteå	905	461	506	242
Sorsele	24	25	11	15
Storuman	73	47	36	23
Umeå	1 654	822	991	456
Vilhelmina	80	31	46	16
Vindeln	85	43	40	28
Vännäs	146	65	83	30
Åsele	25	20	13	10
Västerbotten	3 465	1 777	1 971	953
Sverige	121 639	64 339	69 309	35 784

Sjuk-och aktivitetsersättning december 2022

Andel (%) av befolkningen efter åldersgrupp

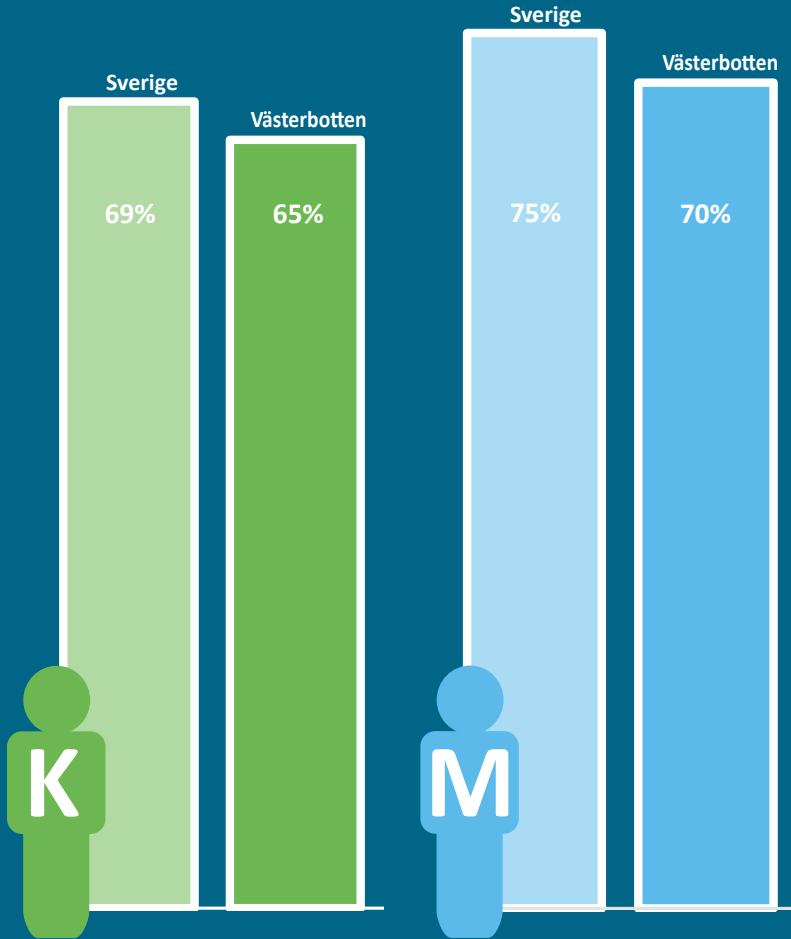
	50-59 år		60-64 år		20-64 år		Förändring sedan 2021 procentenheter	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
	Bjurholm	13	7	13	8	5	3	-1
Dorotea	16	4	11	9	7	4	-2	-1
Lycksele	13	7	14	13	7	5	-1	0
Malå	13	5	11	11	6	4	-2	0
Nordmaling	13	8	16	10	6	5	0	-1
Norsjö	11	7	25	16	8	6	-1	-1
Robertsfors	12	4	21	8	8	4	-1	-1
Skellefteå	12	7	18	10	7	5	-1	0
Sorsele	13	8	19	11	6	4	-2	-1
Storuman	13	6	18	9	7	4	0	-1
Umeå	11	6	16	10	5	3	0	0
Vilhelmina	11	7	18	8	7	4	0	0
Vindeln	10	8	20	10	8	5	-1	-1
Vännäs	16	7	17	7	6	4	-1	0
Åsele	9	10	17	12	6	4	-1	-1
Västerbotten	12	7	17	10	6	4	-1	0
Sverige	10	6	14	9	5	3	0	0

Det är vanligare bland kvinnor än män att ha sjuk- och aktivitetsersättning. Länet har något högre andel jämfört med riket.

Källa: Försäkringskassan

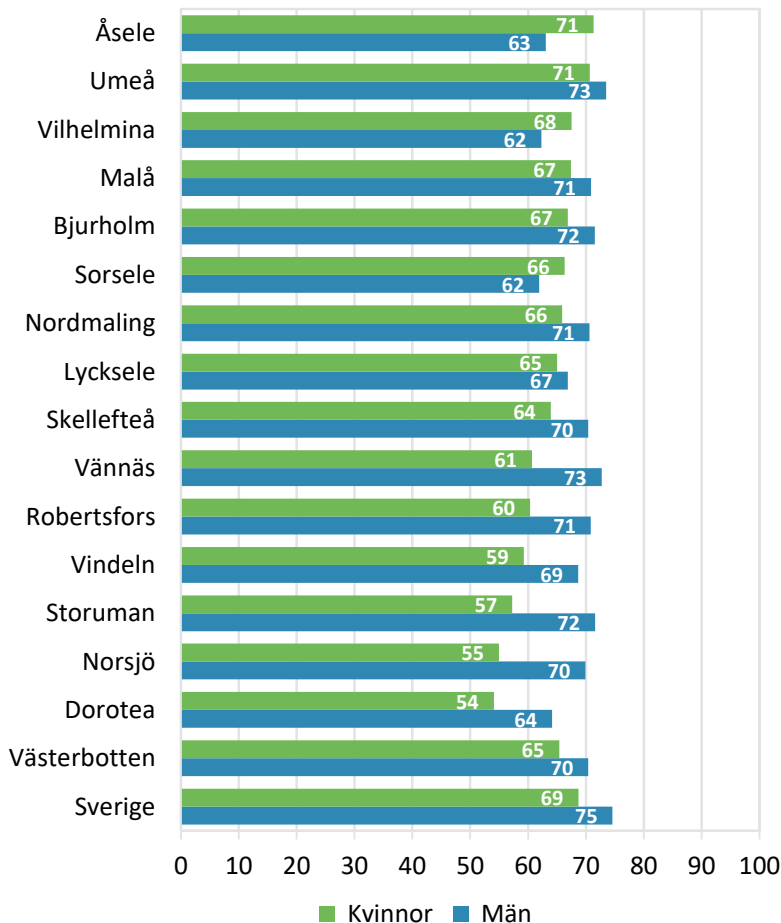
Självskattad god hälsa

Hälsa på lika villkor Redovisningen om hälsa bygger på svar från 9 000 västerbottningar i åldern 16-105 år som deltog i enkätundersökningen "Hälsa på lika villkor" 2022.

Självskattad god hälsa 2022

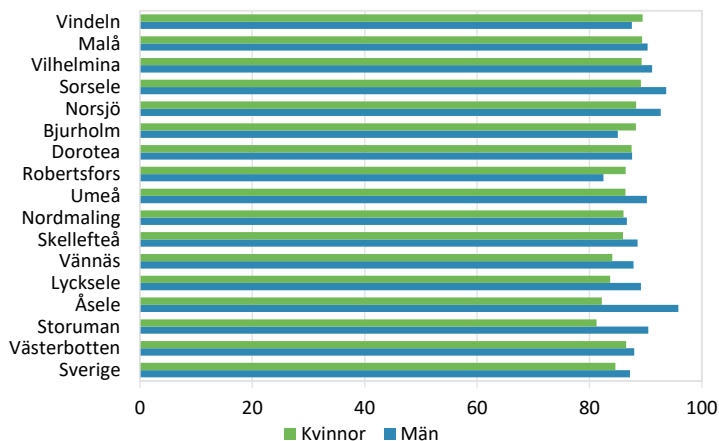
Andel (%)

Fråga: Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

Psykiskt gott välbefinnande 2022

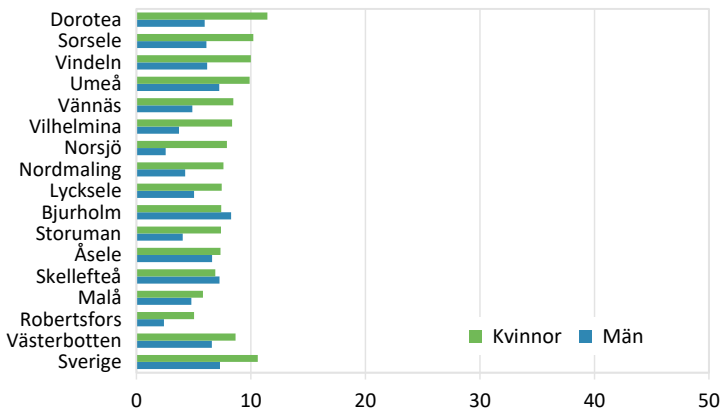
Andel (%)

Psykiskt gott välbefinnande konstrueras utifrån svar på 6 frågor (Short Warwick Edinburgh Mental Well Being Scale, SWEMWBS) som handlar om hur individen ser på de senaste 2 veckorna när det gäller -hur de ser på framtiden, -om de varit till nytta, -känt sig lugn, -hanterat problem bra, -tänkt på ett klart sätt, -känt sig nära andra människor.

Allvarlig psykisk påfrestning 2022

Andel (%)

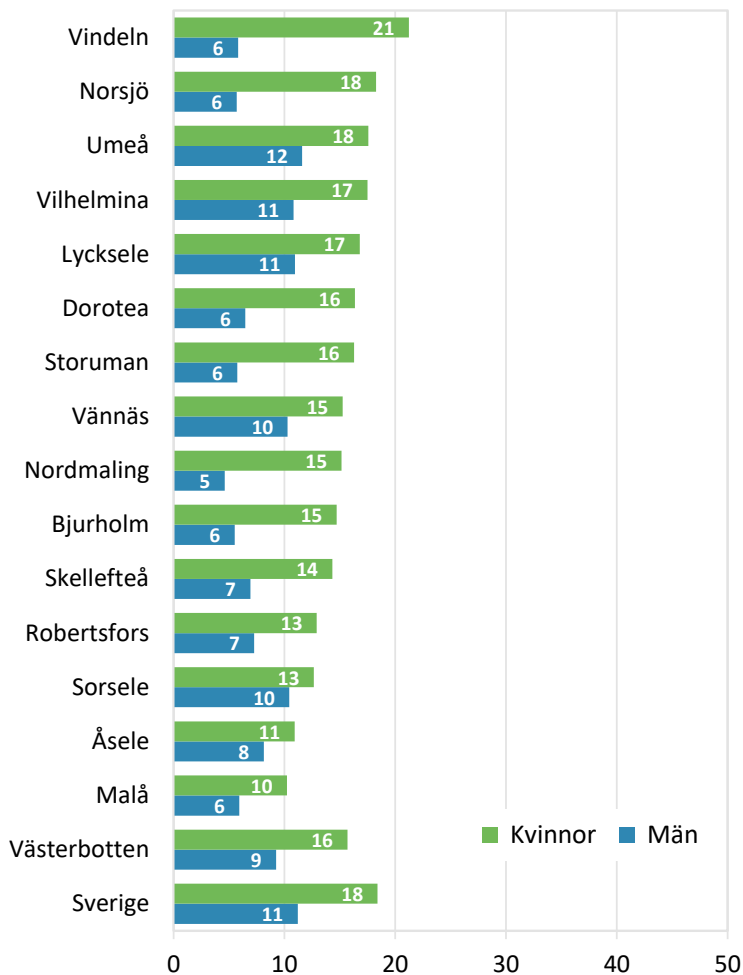
Allvarlig psykisk påfrestning konstrueras utifrån svar på 6 frågor (Kessler-6) som handlar om hur stor del av tiden individen, de senaste 30 dagarna, varit -orolig, -utan hopp, -rastlös, -nedstämd, -upplevt att allt varit ansträngande, -värdelösa.

Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Upplever stress 2022

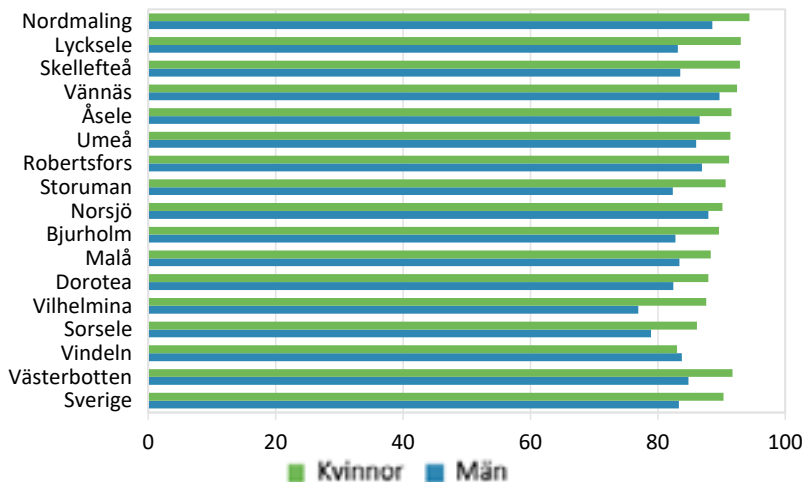
Andel (%)

Fråga: Känner du dig för närvarande stressad? Med stress menas ett tillstånd då man känner sig spänd, rastlös, nervös, orolig eller okoncentrerad.

Har någon att dela sina känslor med 2022

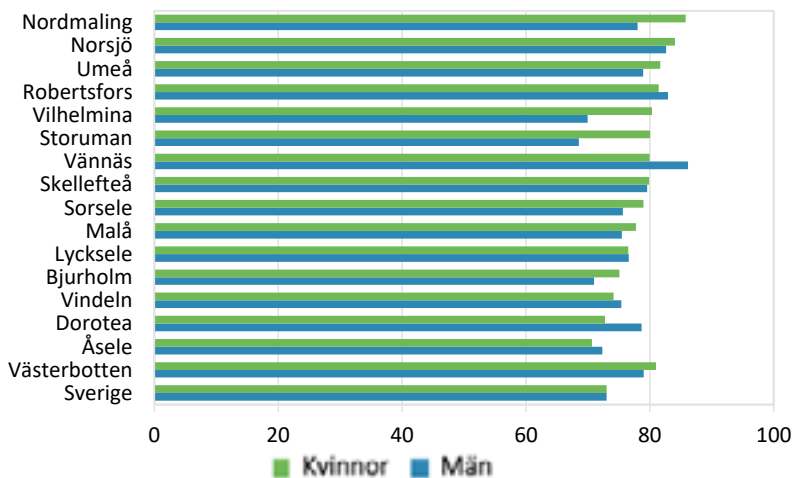
Andel (%)

Fråga: Har du någon du kan dela dina innersta känslor med och anförtro dig åt? Diagrammet visar den andel som svarat ja.

Litar på de flesta 2022

Andel (%)

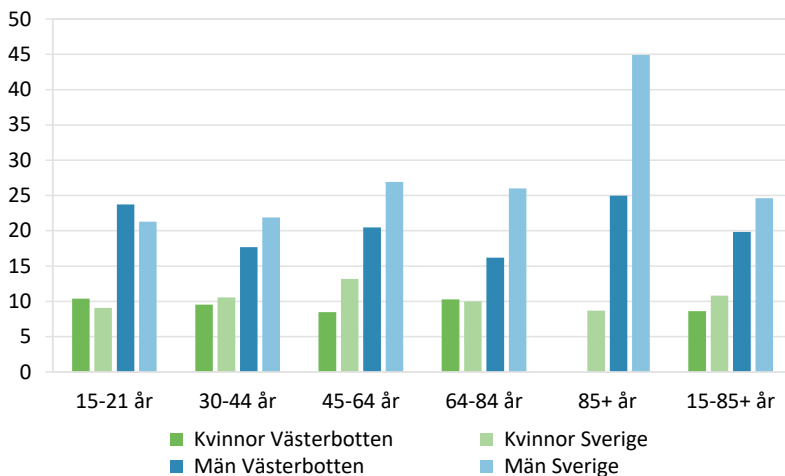

Fråga: Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor? Diagrammet visar den andel som svarat ja.

Suicidal 2019-2021

Antal suicid per 100 000 invånare

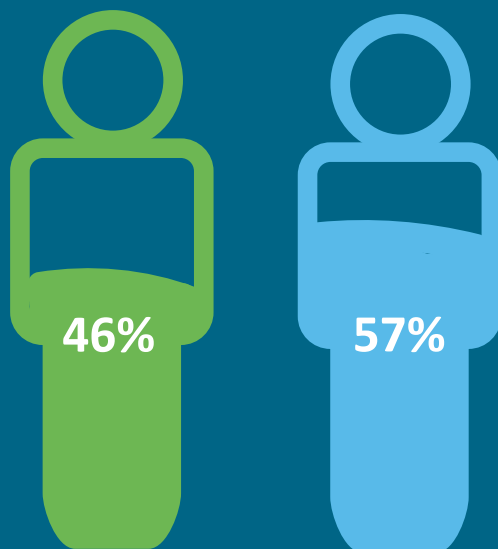

Källa: Socialstyrelsen

Suicid är mer än dubbelt så vanligt förekommande bland män än bland kvinnor både i Västerbotten och i Sverige som helhet. Vad gäller det totala antalet suicid ligger Västerbotten bättre till för både män och kvinnor jämfört med riket. Siffrorna för dom olika åldersgrupper bör tolkas med försiktighet då det rör sig om få individer.

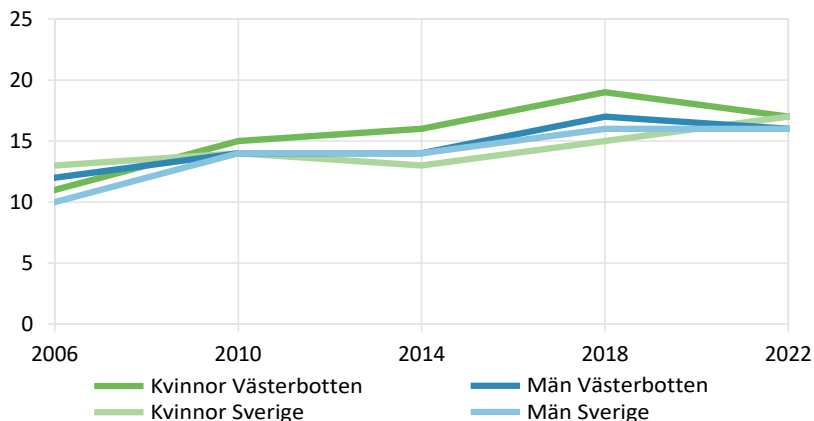
Övervikt och fetma

I länet är andelen män med övervikt eller fetma 57%. Motsvarande siffra för kvinnorna är 46%.

Fetma 2006-2022

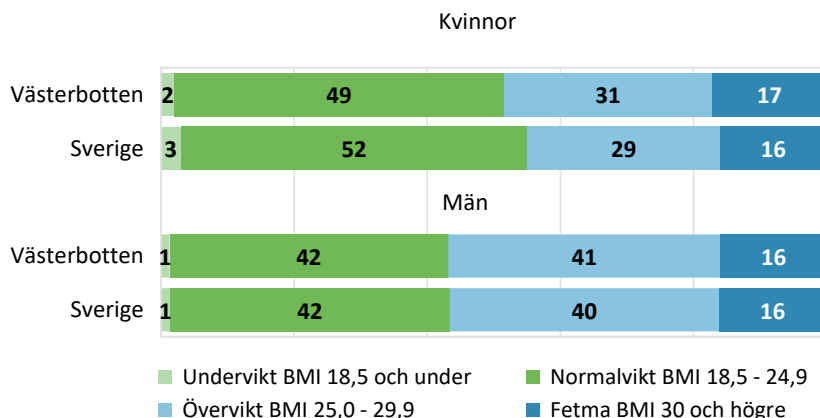
Andel (%) med BMI 30 och över

Andelen med fetma har ökat med 5 procentenheter från 2006 för både kvinnor och män i Västerbotten.

BMI 2022

Andel (%) i respektive BMI-grupp

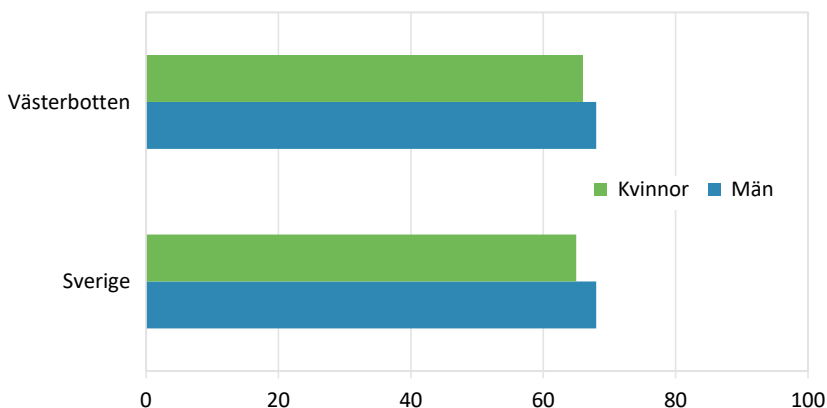
Andelen med normalvikt är större bland kvinnor än bland män i länet och i riket, medan andelen med övervikt är större bland män. Andelen med fetma är lika stor bland kvinnor och män i länet.

Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Fysisk aktivitet, minst 150 minuter per vecka 2022

Andel (%) som når upp till WHO:s rekommendation

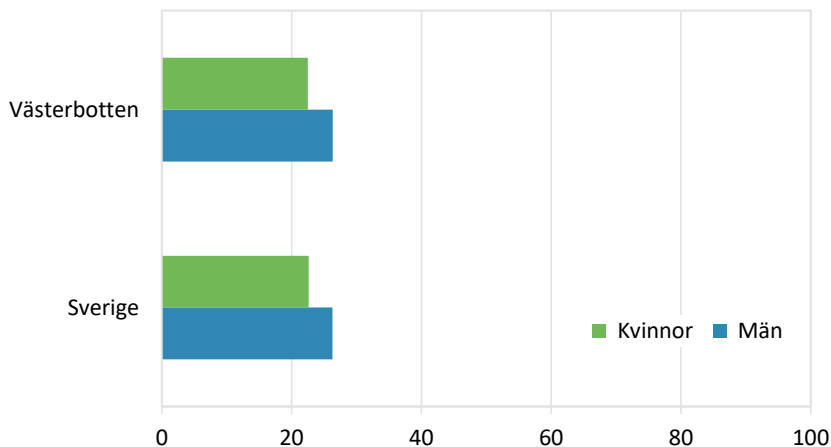
Frågor:

-Hur mycket tid ägnar du en vanlig vecka åt fysisk träning som får dig att bli andfådd?

-Hur mycket tid ägnar du en vanlig vecka åt vardagsaktiviteter?

Stillasittande, 10 timmar eller mer per dag 2022

Andel (%)

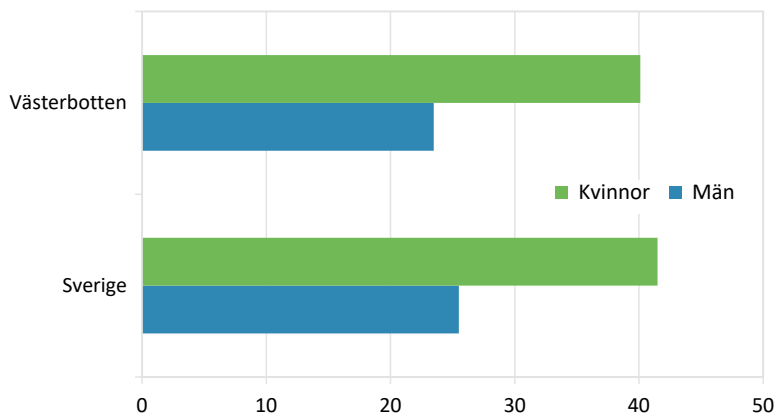
Fråga:

Hur mycket sitter du under ett normalt dygn om man räknar bort sömn?

Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Intag av grönsaker och rotfrukter 2022

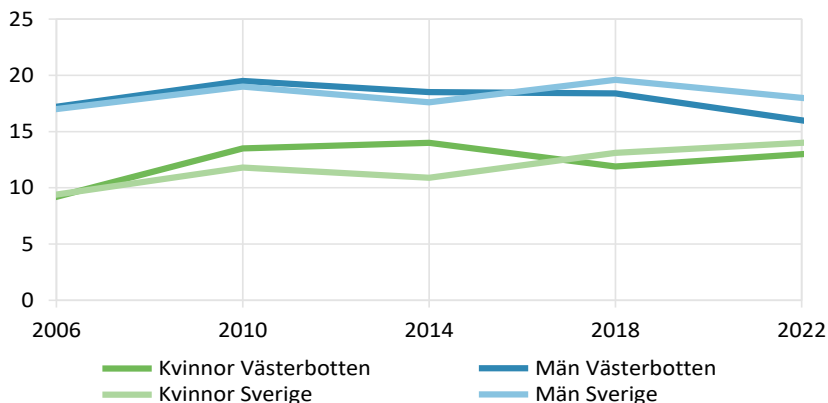
Andel (%) som äter grönsaker och rotfrukter minst 2 ggr/dag

Fråga: Hur ofta äter du grönsaker och rotfrukter? Gäller alla typer av grönsaker, baljväxter och rotfrukter (utom potatis).

Riskabla alkoholvanor 2006-2022

Andel (%) av de tillfrågade som angett riskabla alkoholvanor

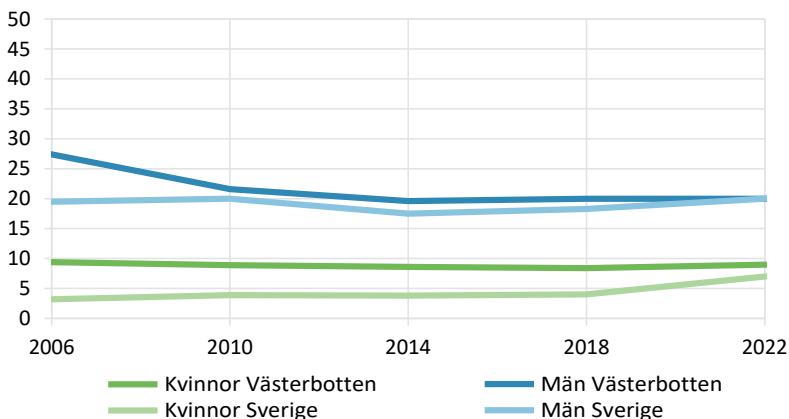
Fler män än kvinnor har riskabla alkoholvanor. Andelen kvinnor med riskabla alkoholvanor har ökat från 2006 till 2022. Det är i huvudsak äldre kvinnor som ökat sin alkoholkonsumtion, bland unga har alkoholkonsumtionen minskat. Männens riskbruk 2022 har inte ökat jämfört med 2006.

Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Daglig snusning 2006-2022

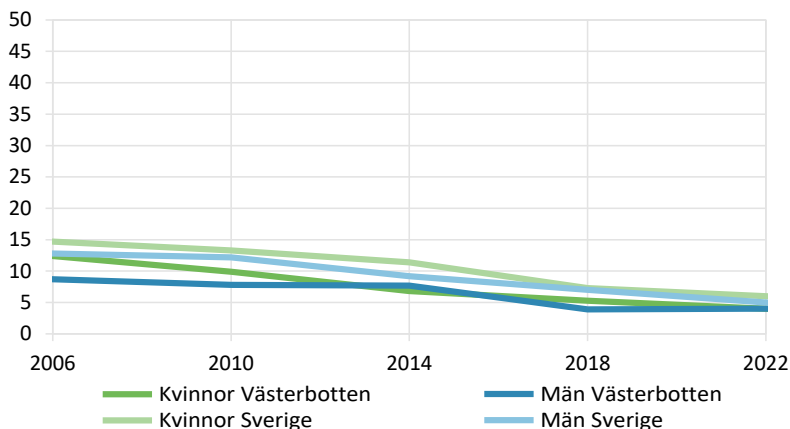
Andel (%)

Män snusar i mycket högre grad än kvinnor. Både kvinnor och män i länet snusar i högre grad än i riket. Snusning bland kvinnor har ökat i Sverige, snusning bland män i Västerbotten har minskat jämfört med 2006.

Daglig rökning 2006-2022

Andel (%)

Daglig rökning har minskat över tid bland både kvinnor och män i länet och riket. Både kvinnor och män i länet röker mindre än i riket.

Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Hälsa

Ohälsotalet för såväl kvinnor som män har mer än halverats i Västerbotten under perioden 2002 till 2022. Förändringen är inte riktigt lika stor för landet i övrigt. Hur bidrar normerna i samhället till mäns och kvinnors hälsa och välbefinnande?

Intag av grönsaker och rotfrukter är lägre i Västerbotten än i riket. I Västerbotten och i riket är stillasittande vanligare bland män.

Att fundera vidare på:

- Varför är mäns ohälsotal lägre än kvinnors?
- Vilka effekter kan det få att kvinnors ohälsotal är högre
- På vilket sätt påverkar normer skillnader i män och kvinnors levnadsvanor, livsvillkor och hälsa?

Behörighet till vidare studier

Gymnasium

Universitet/högskola

Kvinnor

Män

Behörighet till vidare studier i Västerbotten, andel av alla i respektive kull som avslutat läsåret 2021/22

UTBILDNING

Unga kvinnor och män i länet utbildar sig i stor utsträckning enligt traditionella könsmonster. Något som både påverkas av och påverkar den könssegregerade arbetsmarknaden. De utbildningsval som görs vid 15-års åldern inverkar stort på deras framtida hälsa och livsinkomst. Pojkar och unga män har lägre betyg än flickor och unga kvinnor i grund- och gymnasieskolan och färre män än kvinnor påbörjar och avslutar högre studier.

Befolkningens utbildningsnivå 2022

25-44 år. Procentuell fördelning

	Förgymn. utbildning		Gymnasial utbildning		Eftergymn. utbildning		Uppgift saknas	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	13	12	48	70	38	16	1	2
Dorotea	11	11	45	77	41	11	3	1
Lycksele	10	11	44	61	43	24	3	4
Malå	13	13	45	69	39	16	4	2
Nordmaling	8	15	47	62	43	21	2	2
Norsjö	10	11	44	70	43	17	3	3
Robertsfors	9	12	44	63	45	22	2	2
Skellefteå	8	9	39	55	51	32	3	4
Sorsele	9	9	48	69	39	19	4	3
Storuman	9	11	42	65	47	23	2	1
Umeå	5	7	24	38	69	52	3	3
Vilhelmina	9	10	53	72	36	16	2	2
Vindeln	7	11	44	63	47	24	3	2
Vännäs	8	11	39	56	51	30	2	2
Åsele	11	12	44	65	43	17	3	6
Västerbotten	6	8	32	48	59	41	3	3
Sverige	8	11	32	43	57	41	3	4

Källa: Skolverket

Befolkningens utbildningsnivå 2022

45-64 år. Procentuell fördelning

	Förgymnasial utbildning		Gymnasial utbildning		Eftergymnasial utbildning		Uppgift saknas	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	9	11	54	68	35	19	2	2
Dorotea	7	13	61	71	31	14	1	2
Lycksele	8	9	52	66	39	24	1	1
Malå	7	13	56	69	34	17	3	1
Nordmaling	9	13	56	70	34	16	1	1
Norsjö	8	12	64	71	27	15	1	1
Robertsfors	8	11	53	65	38	24	0	1
Skellefteå	7	9	49	58	44	32	1	1
Sorsele	7	15	58	62	32	20	3	3
Storuman	8	13	55	66	36	20	1	1
Umeå	5	7	35	46	60	47	1	1
Vilhelmina	7	13	55	70	37	17	1	1
Vindeln	8	11	55	68	36	20	2	1
Vännäs	7	9	47	61	45	30	1	0
Åsele	9	12	50	67	39	19	1	3
Västerbotten	6	8	44	55	49	35	1	1
Sverige	10	13	43	49	46	36	1	2

Källa: Skolverket

Behörighet till vidare studier

Andel (%) av alla i respektive kull som avslutat läsåret 2021/22

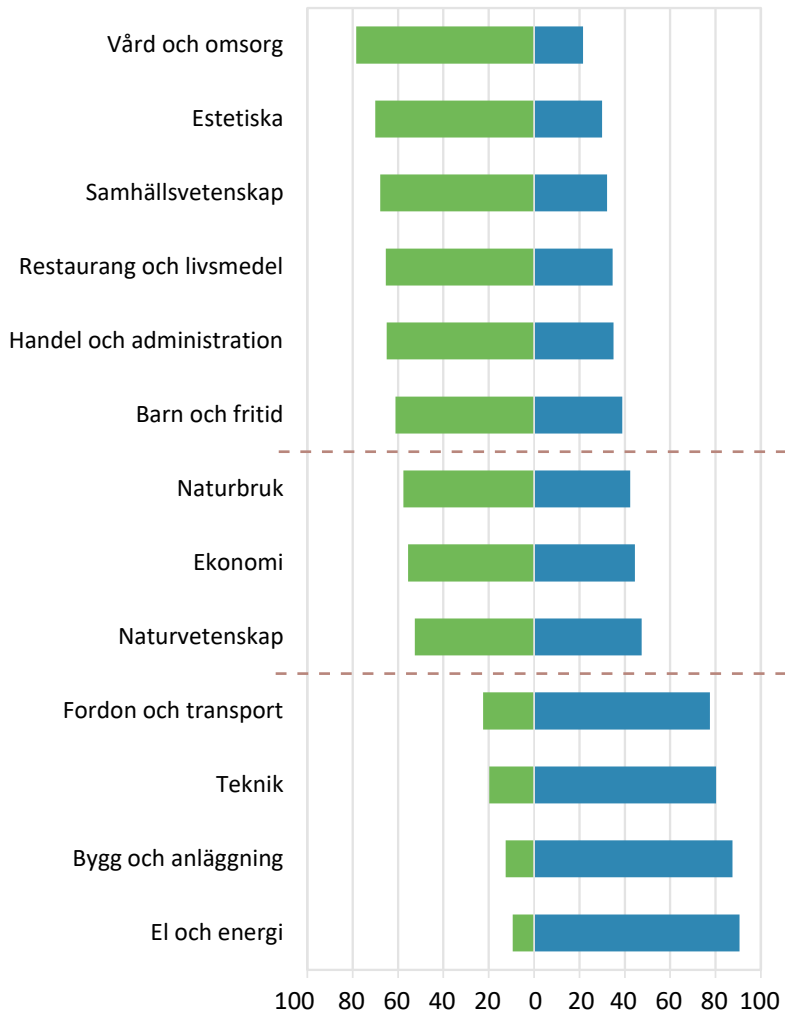
	Till gymnasiet		Till universitet/högskola	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	..	~100		
Dorotea	100	~100		
Lycksele	88	84	86	42
Malå	..	~100		
Nordmaling	~100	..		
Norsjö	~100	100		
Robertsfors	~100	..		
Skellefteå	86	87	78	56
Sorsele		
Storuman	~100	..	100	77
Umeå	90	89	80	68
Vilhelmina	..	~100	64	39
Vindeln	100	~100		
Vännäs	~100	..	33	26
Åsele	100	~100		
Västerbotten	89	87	78	59
Sverige	86	84	80	65

Källa: Skolverket

Avgångna från gymnasieskolan läsåret 2021/2022

Efter program eller anknötning till program, könsfördelning

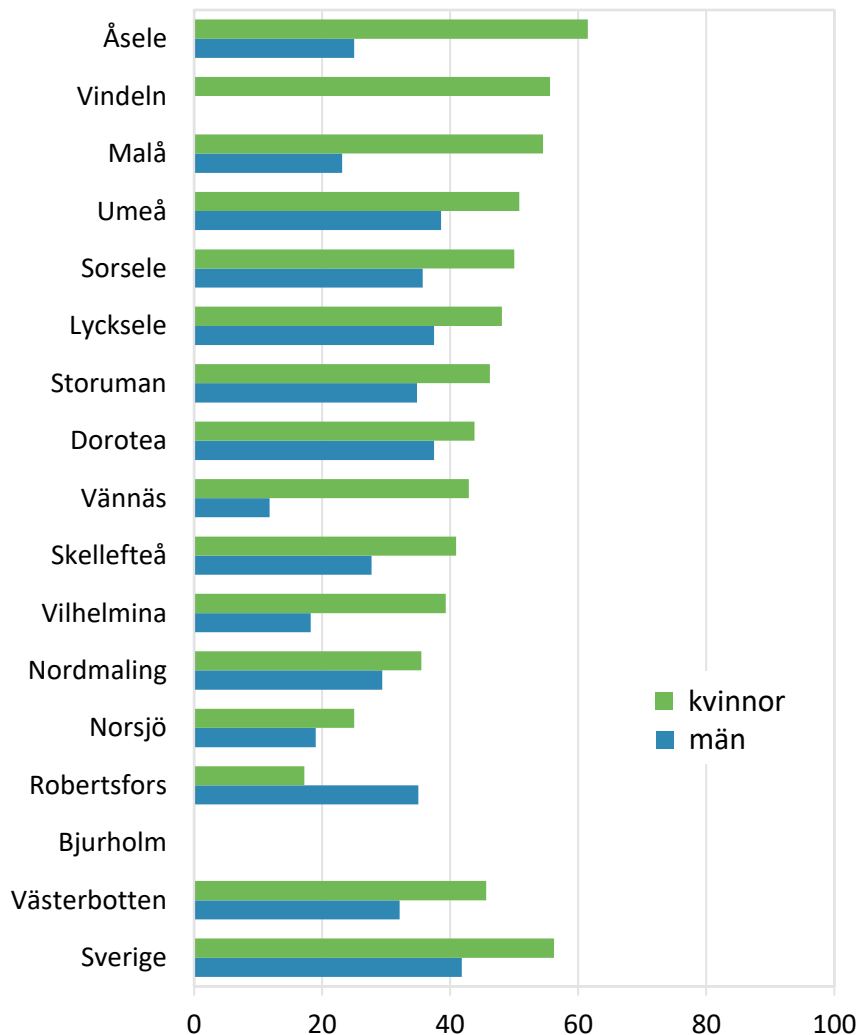
Källa: Skolverket

Gymnasieskolan är starkt könsuppdelad. Endast 3 av 13 program har en könsfördelning inom ramen för 40-60 procent.

Övergång gymnasieskola-högskola

Andel (%) elever med examen från gymnasieskolan 2018/19 som påbörjat högskolestudier senast 2020/21

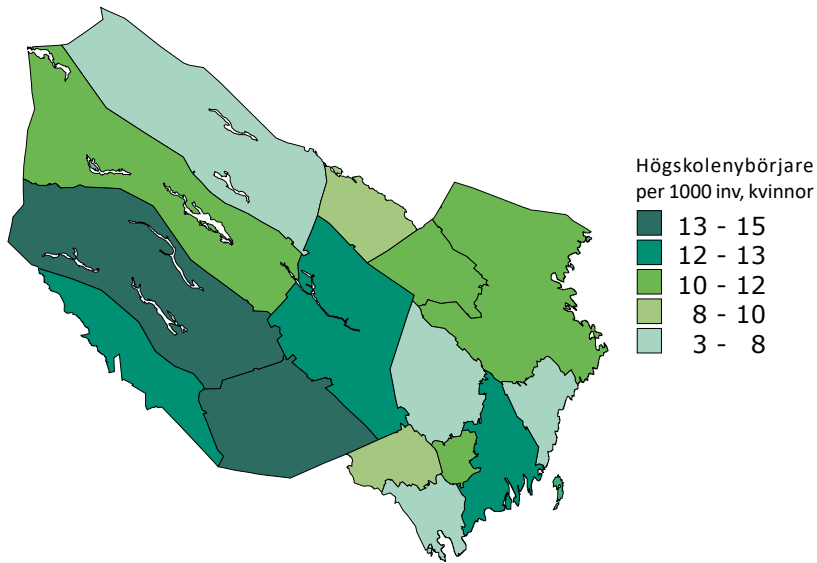
Källa: Skolverket

I de flesta av länets kommuner påbörjar unga kvinnor högskolestudier inom 3 år efter gymnasiet i högre utsträckning än män.

Högskolenybörjare läsåret 2021/2022

Antal och andel (%) högskolenybörjare per 1000 av befolkningen 18-64 år

	Antal högskolenybörjare			Andel högskolenybörjare		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Bjurholm	5	2	7	9	3	6
Dorotea	7	3	10	12	5	8
Lycksele	39	16	55	12	5	8
Malå	6	-	6	8	-	4
Nordmaling	8	10	18	5	5	5
Norsjö	11	-	11	12	-	5
Robertsfors	11	10	21	7	5	6
Skellefteå	225	144	369	12	7	9
Sorsele	2	1	3	3	1	2
Storuman	15	11	26	10	7	9
Umeå	498	386	884	12	9	11
Vilhelmina	23	9	32	14	5	9
Vindeln	8	6	14	6	4	5
Vännäs	27	19	46	11	7	9
Åsele	10	4	14	15	5	10
Västerbotten	895	621	1 516	12	8	10
Sverige	41 469	27 953	69 422	14	9	11

Källa: Statistiska centralbyrån, Utbildningsstatistik

Kvalificerad yrkesutbildning och yrkeshögskole- utbildning 2021

Antal och andel (%) studerande respektive examinerade under året
i Västerbotten

Utbildningsområde	Antal studerande		Antal examinerade	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Data/It	42	145	3	4
Ekonomi, administration och försäljning	146	45	69	6
Friskvård och kroppsvård
Hotell, restaurang och turism	38	5	11	3
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	275	32	35	8
Journalistik och information
Juridik
Kultur, media och design	24	38	0	0
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	73	19	5	4
Pedagogik och undervisning	21	20	12	8
Samhällsbyggnad och byggteknik	117	235	27	40
Säkerhetstjänster	56	19	0	0
Teknik och tillverkning	39	113	3	3
Transporttjänster
Antal totalt	831	671	164	76
Könsfördelning	55	45	68	32

Källa: Skolverket

Utbildning

Flickor har i genomsnitt högre betyg än pojkar. I de flesta kommuner är det fler kvinnor än män som är behöriga till gymnasiet respektive högskolan. I Västerbotten är genomgående större andel kvinnor än män som fortsätter med studier vid universitet/högskola inom tre år efter gymnasieexamen, 46 procent respektive 32 procent. Det är dock lägre än riksgenomsnittet som är 56 procent av kvinnorna och 42 procent av männen.

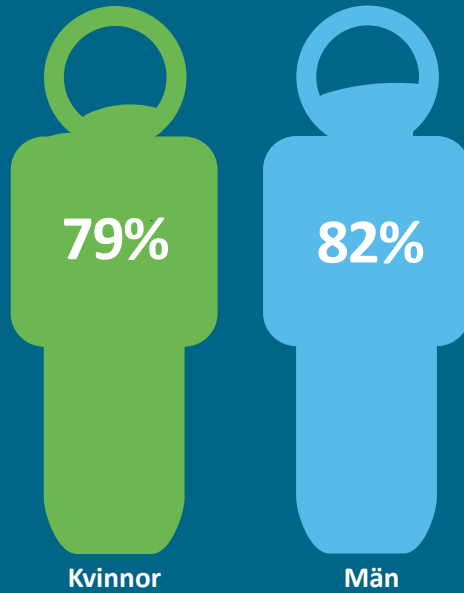
Kvinnor och män utbildar sig för skilda områden inom arbetsmarknaden och flickors och pojkars studieval till gymnasiet är i hög grad könsbundna.

Att fundera vidare på:

- Vilka faktorer påverkar flickors och pojkars studieval?
- Varför utbildar sig inte män lika mycket som kvinnor?

Förvärvsarbetande i Västerbotten

Andelen förvärvsarbetande är lägre bland kvinnor än bland män i alla åldrar i länet

FÖRVÄRVSARBETE

Länets arbetsmarknad är starkt könssegrerad och präglas av föreställningar om vad kvinnor respektive män bör och kan arbeta med. Kvinnor och män återfinns inom olika sektorer, olika branscher, olika yrken samt på olika positioner.

Förvärvsarbete efter åldersgrupp 2021

Andel (%) av nattbefolkningen i respektive åldersgrupp

	20-34 år		35-54 år		55-64 år		20-64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kv	M
Bjurholm	74	86	87	87	83	86	82	87
Dorotea	85	90	85	90	80	76	83	86
Lycksele	79	84	86	88	80	80	82	85
Malå	81	89	88	93	78	85	83	89
Nordmaling	79	83	87	88	77	79	82	84
Norsjö	77	85	87	89	80	82	83	86
Robertsfors	81	80	90	91	79	84	84	86
Skellefteå	78	81	87	89	79	83	82	85
Sorsele	85	85	88	88	80	85	85	86
Storuman	79	80	89	86	75	81	82	83
Umeå	65	68	87	89	82	83	77	79
Vilhelmina	78	84	86	86	78	77	81	83
Vindeln	79	83	88	92	79	78	83	85
Vännäs	76	80	89	91	80	85	83	86
Åsele	79	80	87	83	74	70	81	78
Västerbotten	70	74	87	89	80	82	79	82
Sverige	73	75	84	86	77	78	79	81

Källa: SCB, RAMS

Andelen förvärvsarbetande är lägre bland kvinnor än bland män i alla åldrar i länet och i riket. Bara i Åsele kommun är andelen förvärvsarbetande högre bland kvinnor än män.

Utrikes födda förvärvsarbete 2021

Andel (%) av befolkningen i respektive åldersgrupp

	20-34 år		35-54 år		55-64 år		20-64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kv	M
Bjurholm	46	74	83	73	71	38	67	70
Dorotea	75	95	72	68	73	27	73	69
Lycksele	65	83	68	69	69	55	67	74
Malå	53	73	75	71	68	69	66	72
Nordmaling	59	81	80	74	63	69	71	76
Norsjö	45	73	68	73	60	62	60	71
Robertsfors	59	77	81	81	75	68	73	78
Skellefteå	62	77	75	79	61	65	68	77
Sorsele	78	87	74	73	56	52	70	74
Storuman	54	71	75	66	58	60	66	68
Umeå	51	61	73	75	71	69	63	68
Vilhelmina	55	79	70	70	62	71	64	75
Vindeln	63	78	78	79	76	68	73	77
Vännäs	54	79	73	83	58	81	64	80
Åsele	63	67	78	58	44	35	67	56
Västerbotten	55	68	74	75	67	66	65	71
Sverige	56	68	70	74	61	64	64	70

Källa: SCB, RAMS

Det är lägre andel utrikes födda kvinnor än utrikes födda män som förvärvsarbetar i Västerbotten. I åldersgruppen 20-34 år är skillnaderna mellan män och kvinnor stora medan övriga åldersgruppen har små skillnader. Variationen är dock stor mellan kommunerna.

Förvärvsarbete efter födelseregion 2021

Andel (%) av befolkningen i åldersgrupp 20-64 år

	Sverige		Norden utom Sverige		EU utom Norden		Utanför EU och Norden	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Bjurholm	85	90	100	100	77	33	64	73
Dorotea	85	87	78	40	73	47	72	84
Lycksele	85	87	91	64	71	70	63	75
Malå	86	92	100	80	74	53	62	78
Nordmaling	84	85	81	85	84	84	67	73
Norsjö	87	88	73	82	67	63	55	73
Robertsfors	86	87	78	89	65	75	74	77
Skellefteå	84	87	76	80	64	77	68	76
Sorsele	88	89	83	100	68	64	71	81
Storuman	85	85	72	71	63	52	66	70
Umeå	80	81	75	74	64	62	61	68
Vilhelmina	83	84	71	91	55	50	64	77
Vindeln	85	87	83	92	79	75	68	76
Vännäs	85	87	69	79	72	90	61	79
Åsele	84	83	67	44	63	58	72	57
Västerbotten	82	84	76	76	66	67	63	71
Sverige	84	84	73	68	72	72	61	70

Källa: SCB, RAMS

Högst andel förvärvsarbete för både kvinnor och män har gruppen utrikes födda i Norden utom Sverige. Andelen förvärvsarbete kvinnor är lägre än motsvarande andel hos männen för utrikes födda utanför EU och Norden.

De 20 vanligaste yrkena för kvinnor i Västerbotten 2021

Antal och andel (%) av alla yrken. 16-64 år

	Antal	Andel
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	4 430	7
Undersköterskor	4 349	7
Butikspersonal	4 001	7
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	3 830	6
Kontorsassistenter och sekreterare	3 070	5
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	2 675	4
Sjuksköterskor	2 502	4
Vårdbiträden	2 262	4
Organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister m.fl.	1 906	3
Städare och hemservicepersonal m.fl.	1 602	3
Snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	1 235	2
Socialekreterare och kuratorer m.fl.	1 096	2
Universitets- och högskollärare	1 049	2
Resesäljare, kundtjänstpersonal och receptionister m.fl.	980	2
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	922	2
Läkare	868	1
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	843	1
Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.	785	1
Biomedicinska analytiker, tandtekniker och laboratorieingenjörer m.fl.	784	1
Ingenjörer och tekniker	758	1
Summa 20 yrken	39 947	67
Totalt alla yrken inkl okänt	59 859	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser anställda och nattbefolkningen, dvs bor i länet men kan arbeta i ett annat län.

De 20 vanligaste yrkena för män i Västerbotten 2021

Antal och andel (%) av alla yrken. 16-64 år

	Antal	Andel
Snickare, murare och anläggningsarbetare	3 080	5
Ingenjörer och tekniker	3 075	5
Lastbils- och bussförare	2 469	4
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	2 417	4
Butikspersonal	2 402	4
Fordonsmekaniker och reparatörer m.fl.	1 958	3
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	1 947	3
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	1 858	3
Maskinförare	1 620	3
Vårdbiträden	1 544	2
Civilingenjörssyrken	1 530	2
Montörer	1 451	2
Lagerpersonal och transportledare m.fl.	1 426	2
Installations- och industrielektriker m.fl.	1 369	2
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	1 215	2
Universitets- och högskollärare	1 140	2
Organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister m.fl.	1 030	2
Takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl.	972	2
Malmförädlingsyrken och brunnsbörare m.fl.	926	1
Drift-, support- och nätverkstekniker m.fl.	865	1
Summa 20 yrken	34 294	53
Totalt alla yrken inkl okänt	64 605	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser anställda och nattbefolkningen, dvs bor i länet men kan arbeta i ett annat län.

De fem vanligaste yrkena för kvinnor i länet 2021

Andel (%) av yrkesverksamma 16-64 år

	Grund- och förskole- lärare, fritids- pedagog	Underskö- terska	Butikspers- sonal	Skötare, vårdare och personliga assistenter	Kontorsas- sistenten och sekreterare
Bjurholm	7	14	6	4	2
Dorotea	10	15	6	4	4
Lycksele	6	10	7	6	6
Malå	12	13	10	4	4
Nordmaling	7	12	8	7	5
Norsjö	12	10	5	10	5
Robertsfors	8	13	5	5	5
Skellefteå	8	8	7	8	5
Sorsele	10	12	6	3	4
Storuman	12	11	10	5	6
Umeå	7	5	7	5	5
Vilhelmina	10	13	7	9	5
Vindeln	8	10	6	8	4
Vännäs	8	7	5	11	4
Åsele	8	15	6	10	5
Västerbotten	7	7	7	6	5
Sverige	7	7	6	5	6

De fem vanligaste yrkena för män i länet 2021

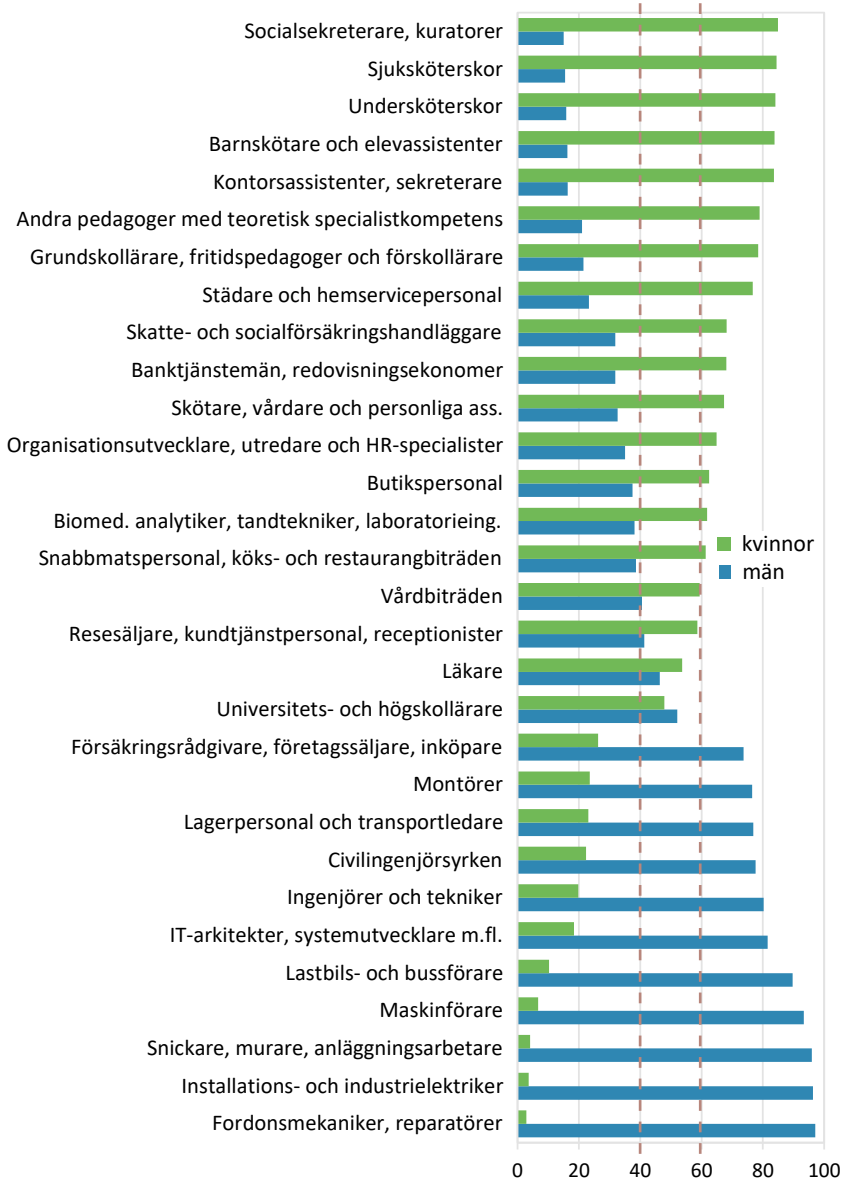
Andel (%) av yrkesverksamma 16-64 år

	Snickare, murare och anläggningar- betare	Ingenjörer och tekniker	Lastbils- och bussförare	IT-arkitekter, systemut- vecklare och testledare m.fl.	Butikspers- sonal
Bjurholm	4	3	14	1	3
Dorotea	5	4	5	0	4
Lycksele	7	2	6	1	4
Malå	3	3	7	1	1
Nordmaling	6	6	7	1	3
Norsjö	7	3	7	1	1
Robertsfors	5	4	5	1	4
Skellefteå	5	4	4	4	3
Sorsele	7	2	7	0	4
Storuman	7	3	6	1	5
Umeå	4	6	3	5	4
Vilhelmina	9	2	7	1	4
Vindeln	5	5	6	1	3
Vännäs	7	6	7	2	3
Åsele	5	1	8	0	3
Västerbotten	5	5	4	4	4
Sverige	4	4	3	5	4

De 30 vanligaste yrkena i Västerbotten

Könsfördelning (%). 16-64 år

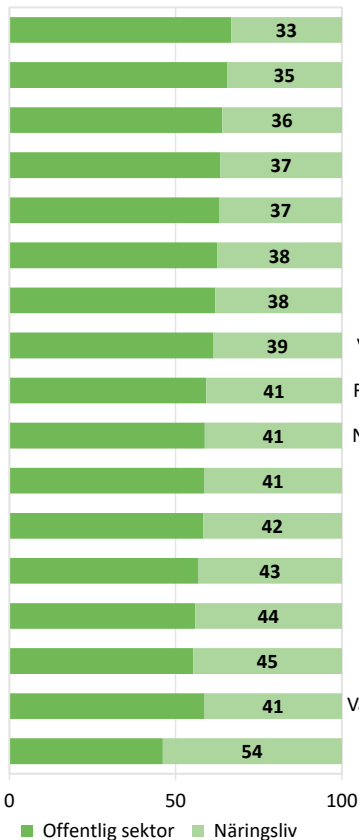
Källa: SCB, Yrkesregistret

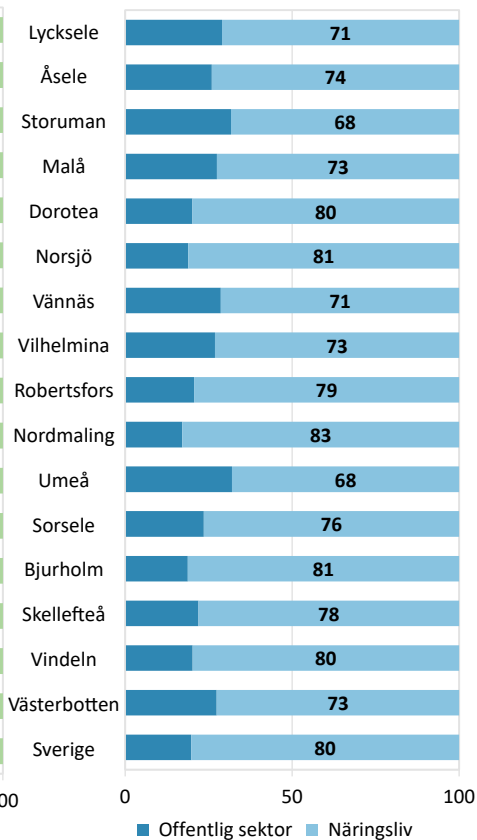
Förvärvsarbetande efter sektor 2021

Procentuell fördelning. Nattbefolkningen 16-64 år

Kvinnor

Män

Källa: SCB (RAMS)

I länet arbetar 59 procent av alla kvinnor inom offentlig sektor och 41 procent inom näringslivet. I riket är det 46 procent kvinnor som arbetar inom offentlig sektor och 54 procent inom näringslivet.

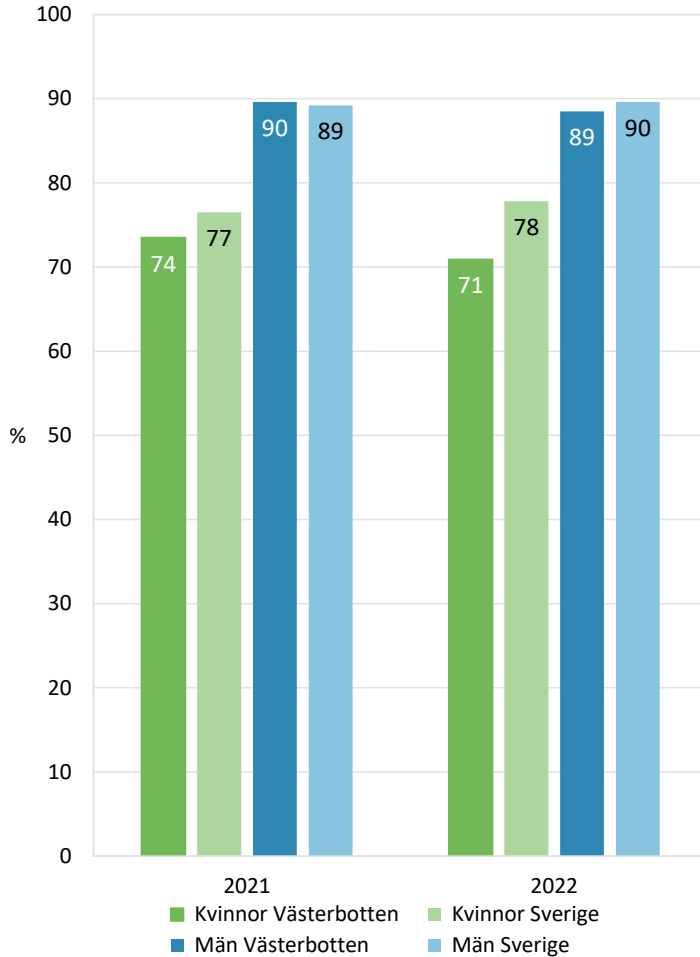
Bland männen i länet arbetar 73 procent inom näringslivet, i riket är det 80 procent av männen som arbetar inom näringslivet.

Sysselsatta 15-74 år, veckoarbetstid mer än 35 timmar,

2021 och 2022

Andel (%) efter år, region och kön

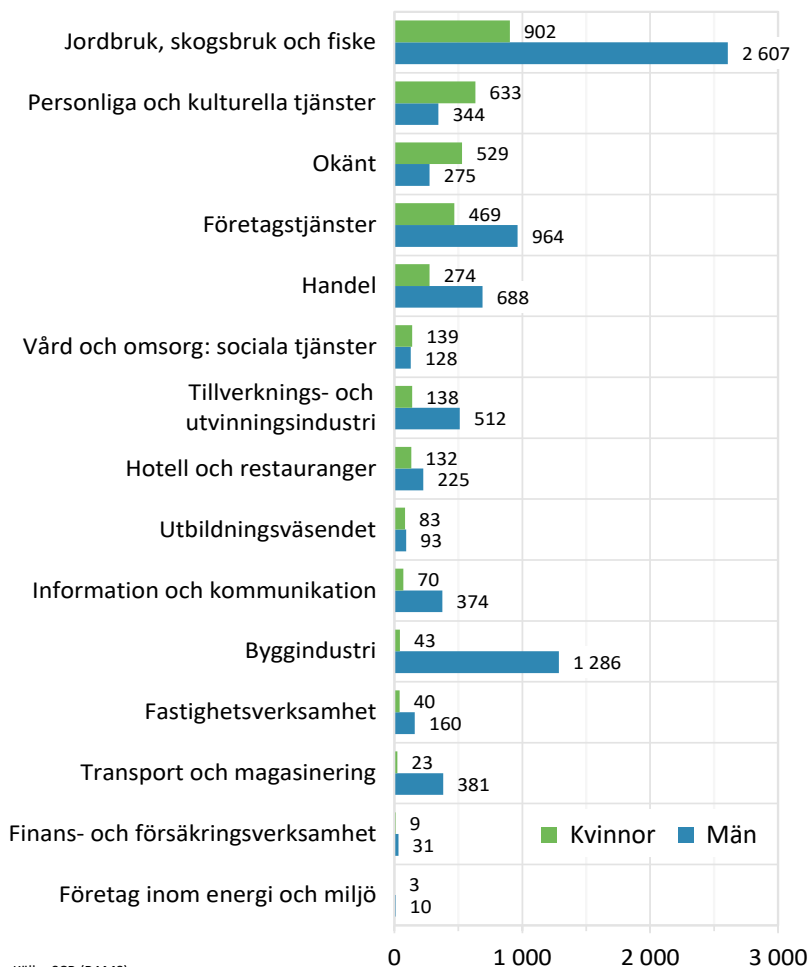
Källa: SCB (AKU)

Kvinnor arbetar fortfarande deltid i större utsträckning än män.

Företagare i länet efter näringsgren 2021

Antal, 16 år och äldre

Källa: SCB (RAMS)

Jordbruk, skogsbruk och fiske är den näringsgren som har flest egenföretagare. Det är också det vanligaste området för både kvinnor och män att ha eget företag inom.

Företagare efter bolagsform 2021

Antal och andel (%) 16 år och äldre

	Kvinnor		Män		Kv Andel	M AB
	Eget företag	AB	Eget företag	AB		
Bjurholm	6	50	31	122	11	20
Dorotea	11	29	37	89	28	29
Lycksele	44	132	175	271	25	39
Malå	12	36	25	97	25	20
Nordmaling	23	97	96	184	19	34
Norsjö	16	57	73	134	22	35
Robertsfors	27	113	74	235	19	24
Skellefteå	202	679	906	1 235	23	42
Sorsele	15	57	57	120	21	32
Storuman	16	105	108	196	13	36
Umeå	409	879	1 312	1 441	32	48
Vilhelmina	29	115	125	261	20	32
Vindeln	26	89	80	189	23	30
Vännäs	21	123	80	182	15	31
Åsele	13	56	52	100	19	34
Västerbotten	870	2 617	3 231	4 856	25	40
Sverige	48 660	102 697	149 022	170 289	32	47

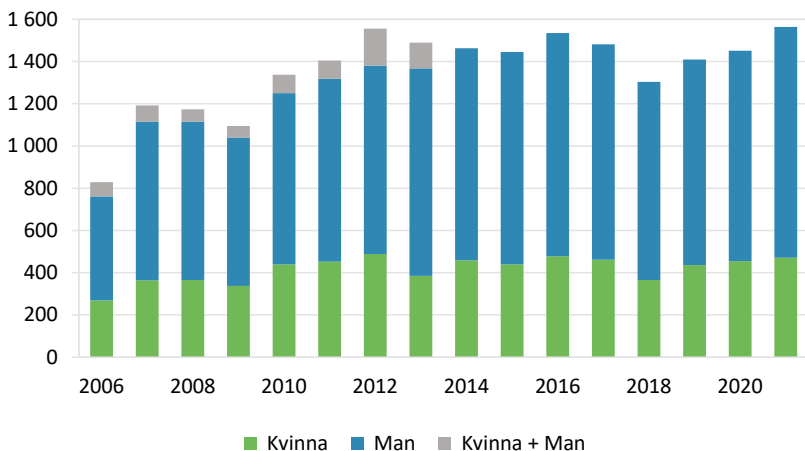
Källa: SCB (RAMS)

Av de 3 487 kvinnor som är företagare i länet har 870 eller 25 procent, ett eget aktiebolag. I riket ligger den andelen på 32 procent. För män är motsvarande andelar 40 respektive 47 procent.

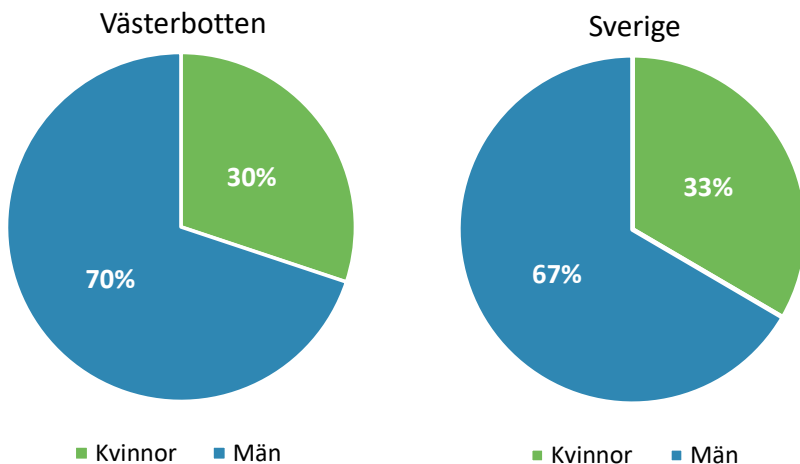
Nystartade företag i länet och ledningens sammansättning

Antal 2006-2021

Nystartade företag i länet 2021

Ledningens sammansättning, könsfördelning (%)

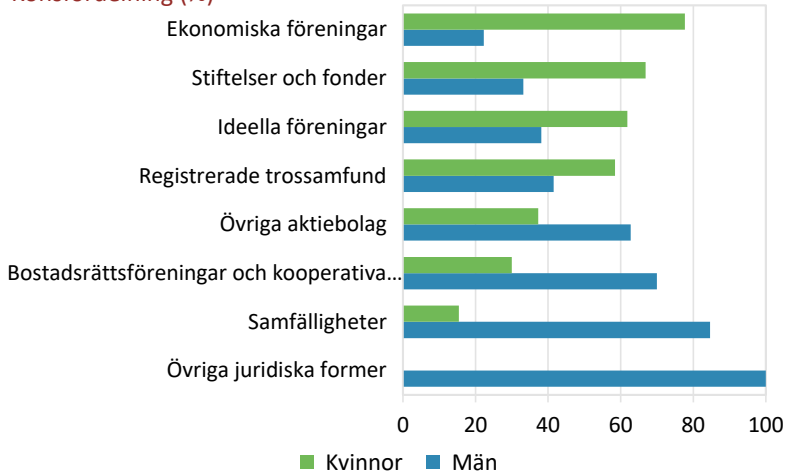
Källa : Tillväxtanalys

År 2021 startades 25 653 företag av kvinnor i Sverige motsvarande siffror för Västerbottens län var 471 företag.

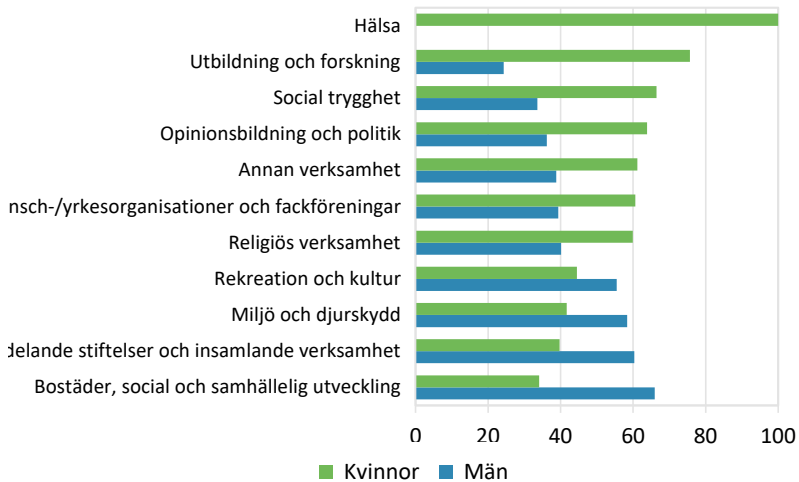
Sysselsatta i civilsamhällets organisationer efter juridisk form 2020

Könsfördelning (%)

Sysselsatta i civilsamhällets organisationer efter verksamhetsområde 2020

Könsfördelning (%)

Källa: SCB. Verksamhetsindelning efter ICNPO

Pendling till arbetet 2021

Antal 16 år och äldre

	Inpendlare		Utpendlare		Bor och arbetar i kommunen/länet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	79	86	152	295	366	344
Dorotea	82	115	65	159	443	471
Lycksele	394	493	182	369	2 657	2 821
Malå	88	170	106	257	532	570
Nordmaling	180	254	617	835	977	965
Norsjö	101	273	121	300	739	738
Robertsfors	156	236	548	818	1 011	992
Skellefteå	747	1 748	996	1 497	15 868	18 014
Sorsele	35	99	99	188	457	496
Storuman	77	181	143	260	1 154	1 260
Umeå	3 756	5 283	2 152	3 283	30 116	30 970
Vilhelmina	82	141	160	370	1 304	1 313
Vindeln	215	335	338	449	879	994
Vännäs	389	509	982	1 345	1 145	987
Åsele	44	74	103	142	496	532
Västerbotten*	1 810	3 408	2 149	3 978	62 759	68 056

Källa: SCB (RAMS)

*Avser pendlare över länsgräns

Män pendlar mer än kvinnor både in och ut över kommun-/länsgränsen.

Deltidsarbetslösa och timanställda 2022

Genomsnittligt antal per månad 20-64 år

	Deltidsarbetslösa		Timanställda*	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	<5	<5	5	<5
Dorotea	<5	<5	<5	<5
Lycksele	8	<5	10	5
Malå	<5	<5	<5	<5
Nordmaling	7	<5	10	<5
Norsjö	<5	<5	<5	<5
Robertsfors	6	<5	5	<5
Skellefteå	55	15	59	37
Sorsele	<5	<5	<5	<5
Storuman	7	5	<5	<5
Umeå	106	83	100	102
Vilhelmina	8	<5	7	5
Vindeln	<5	<5	<5	<5
Vännäs	10	<5	10	7
Åsele	<5	<5	<5	<5
Västerbotten	225	128	236	182
Sverige	9 835	5 402	16 402	10 607

Källa: Arbetsförmedlingen

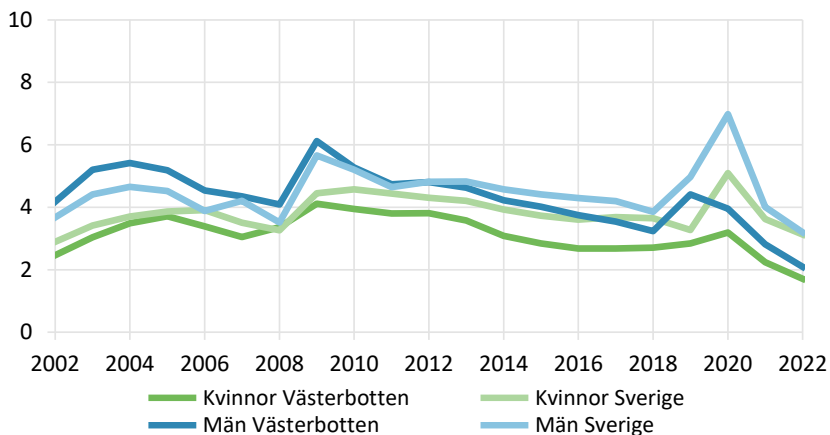
*Timanställda som också är inskrivna hos Arbetsförmedlingen.

Fler kvinnor än män är deltidarbetslösa liksom timanställda.

Öppet arbetslösa 2002–2022

Andel (%) av registrerade arbetskraften 16-64 år

Arbetsökande 2022

Andel (%) av registrerade arbetskraften 16-64 år

	Öppet arbetslösa		I program m. aktivitetsstöd	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	2,5	2,5	3,2	3,0
Dorotea	1,2	2,6	2,8	2,6
Lycksele	1,8	2,4	3,2	3,5
Malå	1,6	1,6	3,8	2,2
Nordmaling	1,8	2,5	3,5	3,2
Norsjö	2,2	1,9	3,3	2,9
Robertsfors	1,1	1,7	2,6	2,4
Skellefteå	1,5	1,7	2,2	2,2
Sorsele	1,9	2,4	2,5	2,1
Storuman	1,4	2,2	2,7	3,0
Umeå	1,8	2,2	2,3	2,5
Vilhelmina	1,9	3,1	4,0	3,2
Vindeln	1,5	1,7	2,7	2,5
Vännäs	1,7	2,0	2,7	2,7
Åsele	2,1	2,3	4,3	5,7
Västerbotten	1,7	2,1	2,5	2,5
Sverige	3,1	3,2	3,7	3,5

Källa: Arbetsförmedlingen

I majoriteten av kommunerna i länet är andelen arbetsökande högre bland män än bland kvinnor. Detsamma gäller för länet.

Förvärvsarbete

De tjugo vanligaste yrkena skiljer sig mycket åt mellan kvinnor och män. Vanligaste yrkesgruppen för kvinnor är grundskollärare, fritidspedagog eller förskollärare. Den kategorin återfinns först på femtonde plats bland männen. Bland männen är yrkesgruppen snickare m. fl. störst medan den inte kommer in bland de tjugo vanligaste yrkena för kvinnor.

Andelen förvärvsarbetande är lägre bland kvinnor än bland män i alla åldrar i länet och i riket. Andelen förvärvsarbetande utrikes födda är något högre i länet än riksgenomsnittet.

Kvinnor jobbar i större utsträckning i offentlig sektor än vad män.

I Västerbotten arbetar 59 procent av de sysselsatta kvinnorna i offentlig sektor. Motsvarande andel för männen är 27 procent. Kvinnor arbetar fortfarande i mycket större utsträckning deltid.

Fler män än kvinnor startar nytt företag. År 2021 startades 471 företag med kvinnor i ledningen och 1 093 med män.

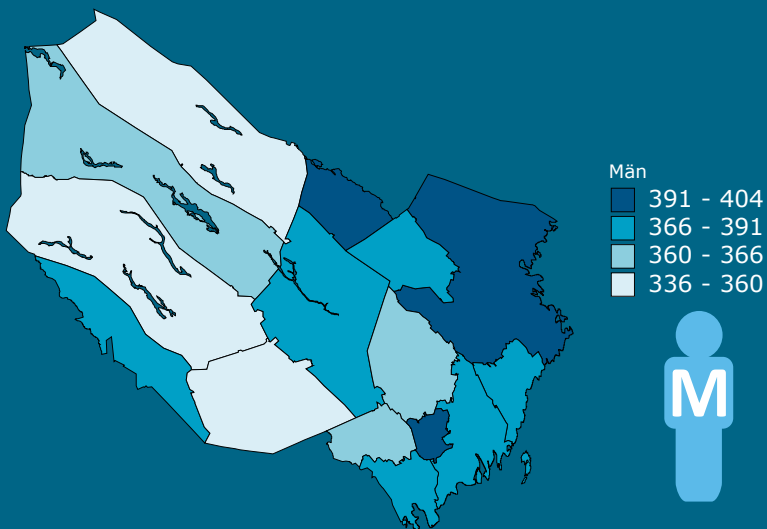
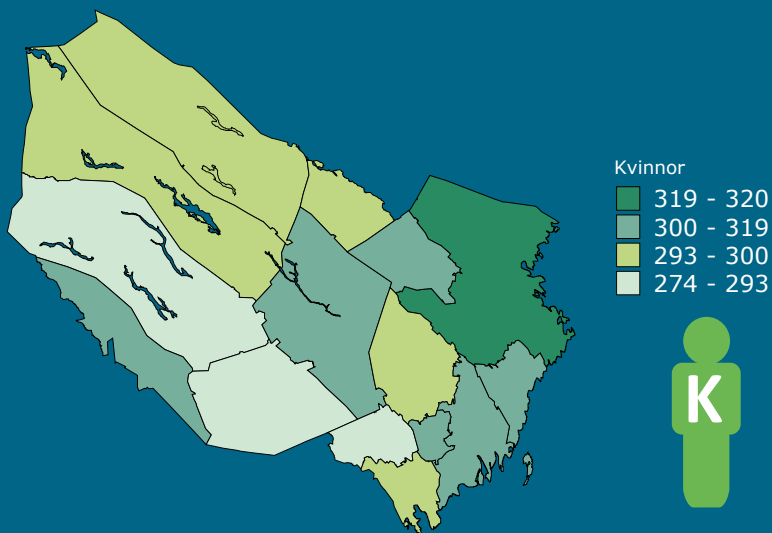
Arbetslösheten har minskat över tid. Av kvinnorna är 4,2 procent arbetslösa eller i program, motsvarande för männen är 4,6 procent. Arbetslösheten i länet är lägre än riksgenomsnittet.

Att fundera vidare på:

- Varför är det så ojämn könsfördelning inom vissa yrken?
- Vad beror det på att män inte arbetar i lika stor utsträckning inom vård och omsorg?
- Varför arbetar kvinnor mer deltid än män?

Sammanräknad förvärvsinkomst, medelinkomst 2021

Män i Västerbotten tjänar mer än kvinnor i alla kommuner. Högst förvärvsinkomst har kvinnor och män i Skellefteå och män i Malå.

EKONOMI OCH TILLGÅNGAR

Ekonomisk jämställdhet handlar om kapital, yrkesval, pension och hur mycket vi arbetar. Medelinkomsten har höjts för både kvinnor och män, däremot har män betydligt högre inkomst än kvinnor. Mäns löner är i de flesta yrken i genomsnitt högre än kvinnors löner. Kvinnors lägre löner gör även att de får en lägre pension än män. Möjlighet att kunna försörja sig själv och eventuella barn är en viktig jämställdhetspolitisk fråga.

Sammanräknad förvärvsinkomst 2021

Personer 20-64 år. Antal kronor i 1000-tal

	Medelinkomst		Medianinkomst	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	275	360	279	368
Dorotea	309	370	319	369
Lycksele	308	372	312	374
Malå	297	397	307	400
Nordmaling	294	367	303	384
Norsjö	301	371	302	378
Robertsfors	302	366	312	375
Skellefteå	320	404	323	406
Sorsele	293	344	301	352
Storuman	293	361	291	366
Umeå	307	375	314	378
Vilhelmina	285	341	284	350
Vindeln	295	362	296	377
Vännäs	307	391	310	395
Åsele	288	337	293	344
Västerbotten	308	381	314	385
Sverige	333	415	326	390

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

Hög respektive låg sammanräknad förvärvsinkomst 2021

Andel (%) av befolkningen i åldern 20-64 år

	Höga inkomster		Låga inkomster	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	4	12	22	12
Dorotea	6	13	15	13
Lycksele	8	16	18	13
Malå	6	25	19	11
Nordmaling	5	17	18	14
Norsjö	6	17	16	11
Robertsfors	6	14	17	12
Skellefteå	9	23	16	13
Sorsele	6	13	17	16
Storuman	6	14	19	14
Umeå	11	22	26	22
Vilhelmina	5	12	18	16
Vindeln	5	13	18	14
Vännäs	8	20	18	13
Åsele	5	12	20	19
Västerbotten	9	21	22	18
Sverige	14	25	22	18

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

Låg inkomst 0 - 152 049 kr. Hög inkomst 516 771 kr och över.

Disponibel inkomst för hushåll 2021

Antal kronor i 1000-tal. 18 år och äldre

	Giftn/sambo		Ensamstående kv.		Ensamstående män	
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn
Bjurholm	523	642	202	314	242	388
Dorotea	563	784	212	317	235	363
Lycksele	542	690	208	330	248	376
Malå	512	646	193	339	256	453
Nordmaling	525	664	211	316	264	419
Norsjö	492	635	199	308	241	423
Robertsfors	526	666	200	319	250	368
Skellefteå	627	719	236	344	273	429
Sorsele	507	644	208	304	240	339
Storuman	493	638	205	303	244	429
Umeå	614	741	242	369	259	448
Vilhelmina	493	647	200	331	239	402
Vindeln	517	635	218	318	247	351
Vännäs	564	745	221	342	277	462
Åsele	474	652	201	320	226	343
Västerbotten	593	719	232	352	260	429
Sverige	647	827	262	385	300	506

Fastigheter som samägs av kvinnor respektive män 2021

Lagfartsandelar (%)

	Antal fastigheter	Lagfartsandelar (%)	
		Kvinnor	Män
Bjurholm	2 613	30	53
Dorotea	3 659	29	51
Lycksele	8 006	31	49
Malå	2 455	30	52
Nordmaling	6 161	36	52
Norsjö	4 165	31	51
Robertsfors	6 255	36	51
Skellefteå	36 442	37	51
Sorsele	3 808	31	48
Storuman	9 601	32	47
Umeå	33 512	38	47
Vilhelmina	8 803	33	53
Vindeln	5 819	31	50
Vännäs	4 628	36	50
Åsele	3 675	29	47
Västerbotten	139 602	35	50

Källa: Lantmäteriet

Fastigheter som helägs av kvinnor respektive män 2021

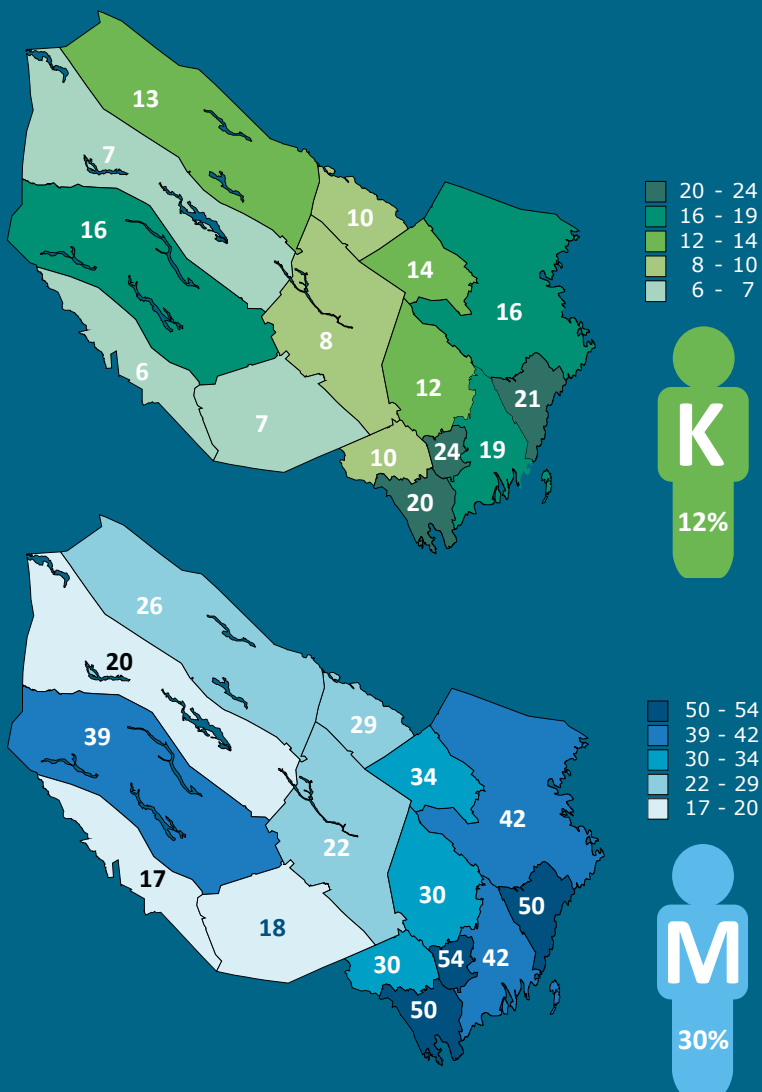
Antal och andel (%)

	Totalt	Antal helägda		Andelar (%)	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	2 613	392	906	15	35
Dorotea	3 659	532	1 234	15	34
Lycksele	8 006	1 115	2 349	14	29
Malå	2 455	357	865	15	35
Nordmaling	6 161	1 088	2 034	18	33
Norsjö	4 165	649	1 439	16	35
Robertsfors	6 255	967	1 830	15	29
Skellefteå	36 442	4 732	9 695	13	27
Sorsele	3 808	596	1 129	16	30
Storuman	9 601	1 396	2 649	15	28
Umeå	33 512	3 691	6 356	11	19
Vilhelmina	8 803	1 387	2 850	16	32
Vindeln	5 819	912	1 899	16	33
Vännäs	4 628	612	1 204	13	26
Åsele	3 675	615	1 222	17	33
Västerbotten	139 602	19 041	37 661	14	27

Källa: Lantmäteriet

Andel (%) markareal som privatägs av kvinnor respektive män

Män i Västerbotten äger mer än dubbelt så mycket mark som kvinnor. Störst andel privatägdmark finns i Robertsfors, Nordmaling och Vännäs för både kvinnor och män.

Andel av Västerbottens markareal som privatägs av kvinnor respektive män 2021

Andel (%)

	Kvinnor	Män
Bjurholm	10	30
Dorotea	6	17
Lycksele	8	22
Malå	10	29
Nordmaling	20	50
Norsjö	14	34
Robertsfors	21	50
Skellefteå	16	42
Sorsele	13	26
Storuman	7	20
Umeå	19	42
Vilhelmina	16	39
Vindeln	12	30
Vännäs	24	54
Åsele	7	18
Västerbotten	12	30

Källa: Lantmäteriet

Privatägda lantbruk 2021

Antal och andel (%)

	Antal			Andelar (%)	
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Bjurholm	113	443	556	20	80
Dorotea	122	398	520	23	77
Lycksele	241	822	1 063	23	77
Malå	82	358	440	19	81
Nordmaling	234	738	972	24	76
Norsjö	174	579	753	23	77
Robertsfors	154	628	782	20	80
Skellefteå	818	2 57	3 775	22	78
Sorsele	111	349	460	24	76
Storuman	159	490	649	24	76
Umeå	406	1 331	1 737	23	77
Vilhelmina	238	749	987	24	76
Vindeln	229	804	1 033	22	78
Vännäs	110	419	529	21	79
Åsele	164	461	625	26	74
Västerbotten	3 355	11 526	14 881	23	77

Källa: Lantmäteriet

Hushåll med ekonomiskt bistånd 2021

Antal.

	Giftn/sambo		Ensamstående Kv		Ensamstående M	
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn
Bjurholm	21	5	16	..
Dorotea	..	5	11	7	35	..
Lycksele	..	26	83	40	124	..
Malå	..	8	6	15	28	..
Nordmaling	7	14	35	20	56	4
Norsjö	..	8	14	..	28	..
Robertsfors	20	11	35	..
Skellefteå	40	83	296	148	578	23
Sorsele	..	5	7	..	31	..
Storuman	..	7	30	10	39	..
Umeå	40	123	444	235	758	80
Vilhelmina	..	10	28	19	50	..
Vindeln	..	10	11	11	47	..
Vännäs	..	9	29	20	65	..
Åsele	..	5	15	..	22	..
Västerbotten	109	316	1 040	548	1 894	146
Sverige	7 729	20 518	46 008	26 864	76 092	5 000

Källa: Socialstyrelsen

..=uppgift saknas

Barn under 18 år. Hushåll kan förekomma i flera kommuner men räknas bara med en gång i länsuppgifterna.

Bland de som erhåller ekonomiskt bistånd i länet är ensamstående män utan barn den vanligaste kategorin. Den näst största är ensamstående kvinnor utan barn.

Ekonomi

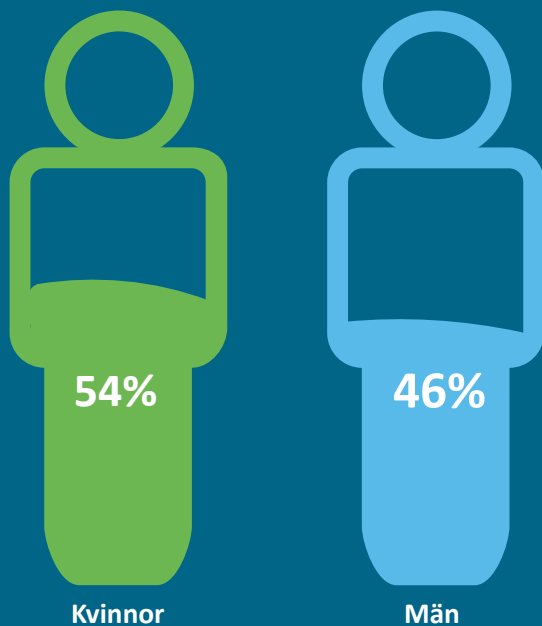
Inkomsten kan ses som ett mått på vad kvinnor och män får ut av sin arbetsinsats oavsett om du är arbetstagare eller egenföretagare. Det ojämna uttaget av föräldrapenning i kombination med arbetad tid påverkar ens ekonomi livet ut. En kvinna i Västerbottens län i åldern 20-64 år hade år 2021 en förvärvsinkomst som motsvarade 81 procent av en mans förvärvsinkomst. Den disponibla inkomsten är lägre i länet än riksgenomsnittet. Ensamstående kvinnor utan barn har lägst disponibel inkomst av alla hushållstyper. Fastighetsägandet i länet är större bland männen än bland kvinnorna.

Att fundera vidare på:

- Vad innebär det att vara ekonomisk självständig livet ut?
- Varför värderas kvinnors och mäns arbete olika?

Föräldrapenninguttag 2022

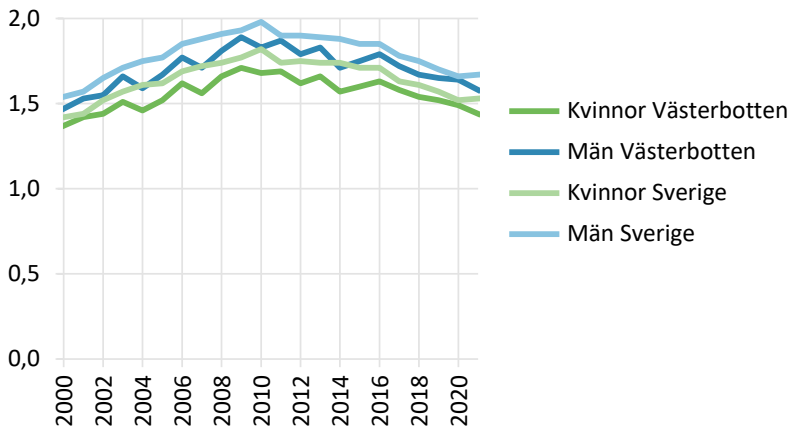
Mottagare av utbetalda föräldrapenningdagar i Västerbotten.
Personer som använt försäkringen, Könsfördelning (%) 2022

BARN OCH FAMILJ

Män tar ett mindre ansvar för det obetalda hem- och omsorgsarbetet än vad kvinnor gör. Den ojämna makt- och ansvarsfördelningen som finns i hemmet påverkar kvinnors möjlighet att delta i samhället på samma villkor som män. Fördelningen av det obetalda hem- och omsorgsarbetet kan påverka kvinnors handlingsutrymme och möjlighet att exempelvis ta politiska uppdrag.

Födda barn 2000-2021

Antal födda barn per kvinna respektive man

Källa: SCB

Mellan 2000 och 2010 steg antalet födda barn för både kvinnor och män i såväl länet som riket, för att sedan sjunka. Det lägsta värdet för kvinnor respektive män var år 2000.

Mottagare av utbetalda föräldrapenningdagar 2022

Personer som använt försäkringen. Könsfördelning (%)

	Föräldrapenning		Vård av barn	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	53	47	58	42
Dorotea	50	50	59	41
Lycksele	53	47	62	38
Malå	56	44	62	38
Nordmaling	52	48	60	40
Norsjö	52	48	62	38
Robertsfors	52	48	59	42
Skellefteå	53	47	60	40
Sorsele	53	47	64	36
Storuman	53	47	68	32
Umeå	54	46	57	43
Vilhelmina	54	46	64	36
Vindeln	54	46	60	40
Vännäs	53	47	58	42
Åsele	56	44	63	37
Västerbotten	54	46	59	41
Sverige	54	46	61	39

Källa: Försäkringskassan

Föräldrapenning - uttag över tid 2012-2022

Männens uttag av nettodagar. (%)

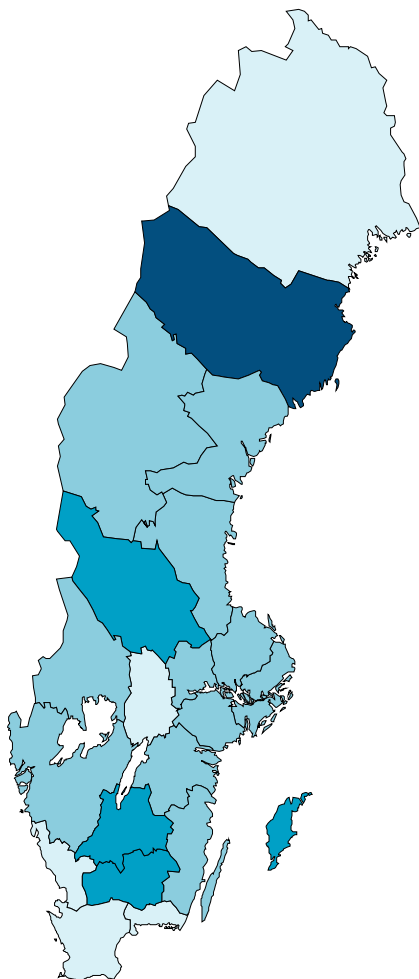
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bjurholm	27	34	26	35	31	25	29	24	30	30	26
Dorotea	18	24	23	29	34	28	38	33	27	29	28
Lycksele	25	23	26	28	29	27	30	30	28	29	27
Malå	22	22	24	28	28	29	32	34	29	26	25
Nordmaling	24	27	25	28	25	29	28	30	33	30	32
Norsjö	23	23	24	25	27	32	34	30	35	30	35
Robertsfors	27	27	27	28	30	33	31	34	36	30	32
Skellefteå	28	28	28	30	31	31	34	33	33	33	32
Sorsele	21	20	21	27	24	24	28	28	30	35	29
Storuman	26	25	29	25	27	27	28	28	32	33	30
Umeå	29	30	32	32	34	33	35	35	34	35	35
Vilhelmina	23	26	26	24	24	33	28	29	29	28	27
Vindeln	27	27	32	27	33	35	30	34	29	28	30
Vännäs	29	29	30	31	32	32	32	34	33	32	35
Åsele	18	23	23	26	21	22	23	29	27	27	22
Västerbotten	28	28	30	31	32	32	33	33	33	33	33
Sverige	24	24	25	26	27	28	29	30	30	30	30

Källa: Försäkringskassan

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn 2022

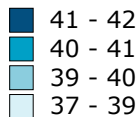
Ersatta nettodagar, mäns andel (%)

År	Västerbotten	Sverige
2022	41	39
2021	41	40
2020	41	39
2019	40	39
2018	40	38
2017	40	38
2016	40	38
2015	40	38
2014	40	38
2013	39	37
2012	38	36
2011	38	36
2010	38	36
2009	39	34
2008	38	36
2007	38	36
2006	40	37
2005	41	36
2004	42	36
2003	42	36
2002	41	36

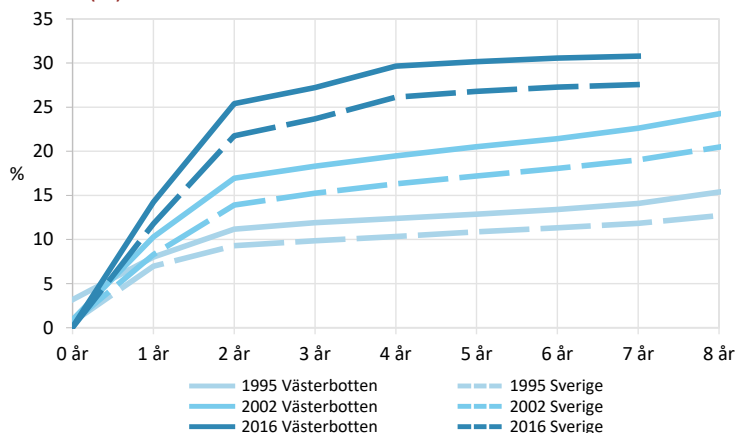
Källa: Försäkringskassan

Mäns andel av ersatta nettodagar

Männens andelar av uttag av nettodagar efter barnets ålder och födelseår 1995, 2002, 2016

Andelar (%)

Kumulativt uttag av nettodagar med föräldrapenning fördelat på kön barn födda år 1995, 2002, 2016

Västerbotten

Barnets ålder	1995		2002		2016	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0 år	4	0	4	0	5	0
1 år	257	22	235	27	185	31
2 år	324	41	289	59	230	78
3 år	330	45	297	67	245	91
4 år	336	47	304	73	269	113
5 år	341	50	310	80	273	118
6 år	346	53	317	87	277	122
7 år	351	58	325	95	279	124
8 år	361	66	338	108	0	0

Sverige

Barnets ålder	1995		2002		2016	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0 år	6	0	6	0	6	0
1 år	277	21	248	22	203	27
2 år	348	36	314	51	255	71
3 år	353	39	322	58	267	83
4 år	357	41	327	64	287	101
5 år	361	44	332	69	290	106
6 år	364	46	337	74	294	110
7 år	367	49	343	81	295	112
8 år	373	54	353	91	0	0

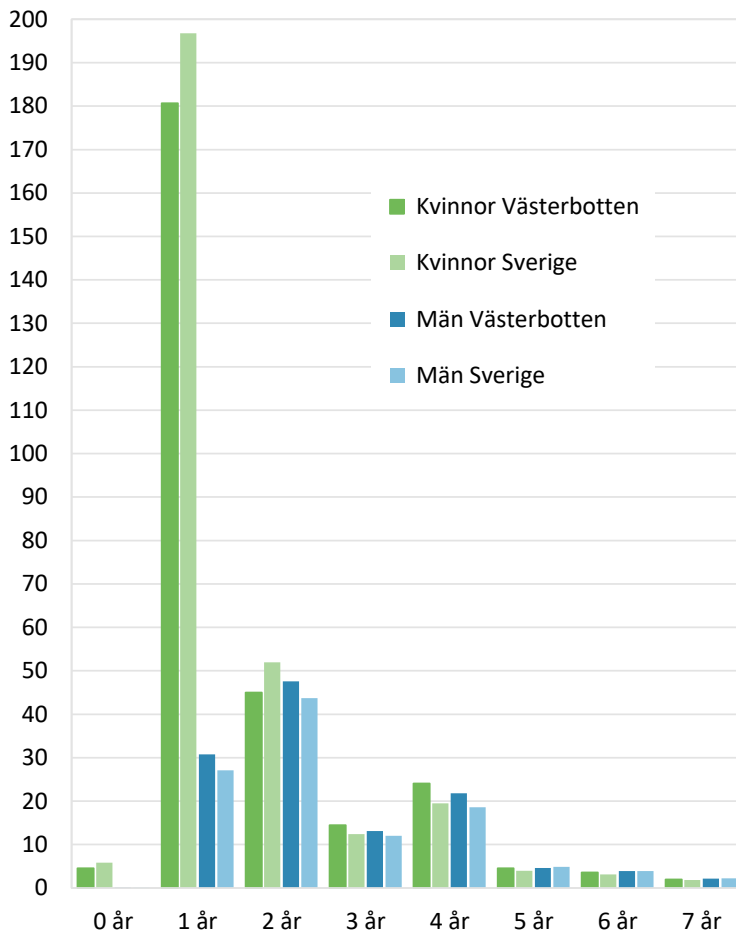

Källa: Försäkringskassan

Föräldräpning för barn födda 2016

Antal dagar efter barnets ålder

Antal dagar

Källa: Försäkringskassan

Barn i kommunal omsorg 2021

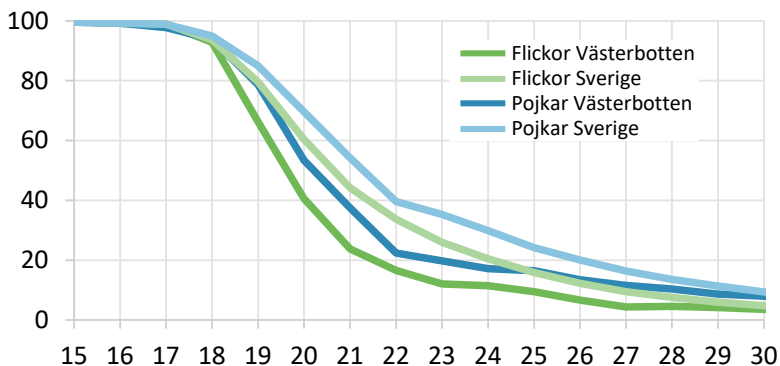
Andel (%) i respektive åldersgrupp

	Förskola 1-5 år	Fritidshem 6-12 år	Pedagogisk omsorg 1-5 år
Bjurholm	87	31	..
Dorotea	80	39	8
Lycksele	92	44	..
Malå	88	55	..
Nordmaling	72	45	6
Norsjö	81	39	12
Robertsfors	75	49	11
Skellefteå	91	60	1
Sorsele	91	53	..
Storuman	87	45	1
Umeå	88	69	2
Vilhelmina	88	37	..
Vindeln	67	39	11
Vännäs	83	56	3
Åsele	85	60	..
Västerbotten	88	61	2
Sverige	86	55	1

Källa: Skolverket, Jämförelsetal

Unga 15-30 år som bor kvar hos föräldrar 2021

Andel (%)

Källa:SCB

Från 19 års ålder flyttar flickor hemifrån i större utsträckning än pojkar. I åldrarna 25-30 bor det fler unga män kvar hemma.

Hushåll efter hushållstyp 2021

Procentuell fördelning samt antal i 1000-tal

Hushållstyp	Västerbotten	Sverige
Ensamstående kvinna utan barn	21	21
Ensamstående man utan barn	22	20
Ensamstående kvinna med barn	4	5
Ensamstående man med barn	2	2
Sammanboende utan barn	26	24
Sammanboende med barn	21	22
Övriga hushåll utan barn	3	4
Övriga hushåll med barn	2	3
Summa %	100	100
Antal, 1000-tal	133	4 832

Hushåll efter hushållstyp och antal barn 2021

Procentuell fördelning

	Inga barn	1 barn	2 barn	3+ barn	Summa %
Västerbotten					
Ensamstående kvinnor	85	9	4	2	100
Ensamstående män	93	4	2	1	100
Sammanboende	56	16	20	9	100
Övriga hushåll	65	15	12	8	100
Sverige					
Ensamstående kvinnor	80	11	6	2	100
Ensamstående män	91	5	3	1	100
Sammanboende	52	17	22	9	100
Övriga hushåll	56	17	15	12	100

Källa:SCB

Personer i ordinärt boende med beviljad hemtjänst 2021

Antal, 65 år och äldre

	65-79 år		80+ år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Bjurholm	10	14	39	25
Dorotea	10	19	55	24
Lycksele	70	59	198	93
Malå	21	20	46	25
Nordmaling	49	36	105	68
Norsjö	20	21	54	30
Robertsfors	43	36	124	63
Skellefteå	325	264	881	496
Sorsele	15	20	41	27
Storuman	36	25	78	54
Umeå	497	406	1107	556
Vilhelmina	31	34	72	54
Vindeln	33	35	92	52
Vännäs	54	35	161	78
Åsele	15	17	58	26
Västerbotten	1 225	1 038	3 107	1 666
Sverige	41 242	33 973	109 711	56 233

Källa: Försäkringskassan

Fler antal kvinnor än män, 80 år och äldre, beviljas hemtjänst. Notera dock att andelen kvinnor i åldersgrupperna är högre än andelen män.

Barn och familj

Kvinnorna tar ut merparten av föräldraledigheten och den tillfälliga vården av barn. Föräldrars uttag av föräldraförsäkringen blir långsamt mer jämställt. År 2012 tog kvinnor i länet ut 72 procent av dagarna och män 28 procent medan siffrorna för år 2021 var att kvinnor tog ut 67 procent av dagarna och män 33 procent av dagarna.

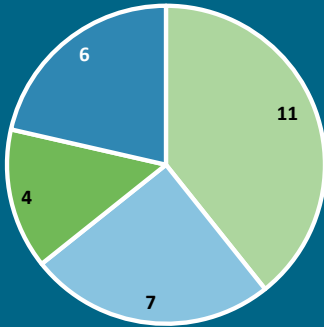
Den tillfälliga vården av barn (VAB) är något jämnare fördelad och männens dagar har ökat något från 38 procent 2010 till 41 procent år 2022.

Att fundera vidare på:

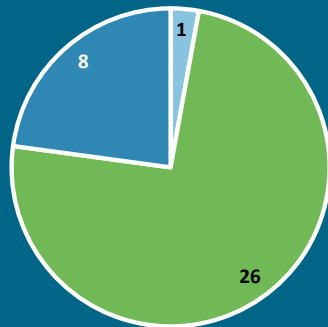
- Varför tar män ut mindre andel av föräldrapenningen? Vilka effekter får det?
- Hur påverkar normer och värderingar vem som gör vad hemma? Vad får det för konsekvenser i arbetslivet?

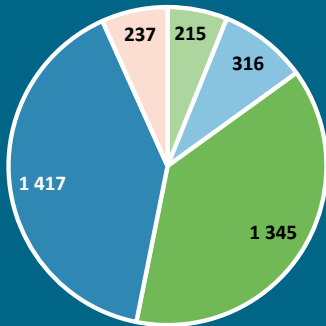
Anmälda brott mot frihet och frid 2022, antal

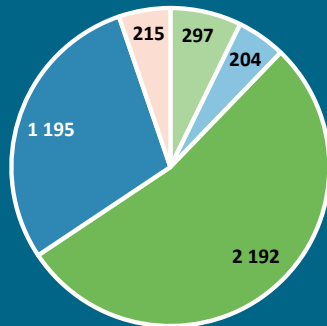
Grov fridskränkning

Olaga förföljelse

Olaga hot

Ofredande

■ mot flicka under 18 år

■ mot pojke under 18 år

■ mot kvinna 18 år eller äldre

■ mot man 18 år eller äldre

■ mot grupp

VÅLD OCH OTRYGGHET

Mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, mot varandra och mot sig själva är ett allvarligt problem i vårt län. Kvinnor och flickor i Västerbot-
ten utsätts oftare för våld av en närstående man eller pojke, medan män
och pojkar oftare utsätts för våld av en okänd annan man eller pojke på
en offentlig plats.

Urval av anmälda brott mot frihet och frid 2022

Antal och antal per 100 000 invånare

	Region Nord		Sverige	
	antal	antal per 100 000 inv	antal	antal per 100 000 inv
Grov kvinnofridskränkning*	84	9	1 245	12
Grov fridskränkning*	28	3	1 022	10
mot flicka under 18 år	11	1	404	4
mot pojke under 18 år	7	1	342	3
mot kvinna 18 år eller äldre	4	0	168	2
mot man 18 år eller äldre	6	1	108	1
Olaga förföljelse*	35	4	507	5
mot flicka under 18 år	0	0	8	0
mot pojke under 18 år	1	0	3	0
mot kvinna 18 år eller äldre	26	3	390	4
mot man 18 år eller äldre	8	1	106	1
Olaga hot	3 530	392	48 983	467
mot flicka under 18 år	215	24	3 031	29
mot pojke under 18 år	316	35	4 265	41
mot kvinna 18 år eller äldre	1 345	149	19 515	186
mot man 18 år eller äldre	1 417	157	19 425	185
mot grupp	237	26	2 747	26
Ofredande	4 103	455	52 114	497
mot flicka under 18 år	297	33	3 437	33
mot pojke under 18 år	204	23	2 526	24
mot kvinna 18 år eller äldre	2 192	243	27 715	264
mot man 18 år eller äldre	1 195	133	15 457	147
mot grupp	215	24	2 979	28

* Ingår även i hotbrott
Källa: BRÅ

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 2022

Antal per 100 000 invånare

	Region Nord	Sverige
Bekant i nära relation med offret	147	157
utomhus	16	19
inomhus	131	138
Bekant ej i nära relation med offret	60	64
utomhus	15	17
inomhus	45	47
Obekant	42	57
utomhus	19	30
inomhus	23	27

Källa: BRÅ

Anmälda misshandelsbrott mot män 2022

Antal per 100 000 invånare

	Region Nord	Sverige
Bekant i nära relation med offret	46	43
utomhus	8	7
inomhus	38	36
Bekant ej i nära relation med offret	86	77
utomhus	34	33
inomhus	52	44
Obekant	138	167
utomhus	91	115
inomhus	47	52

Källa: BRÅ

Anmälda sexualbrott efter brottstyp 2022

Antal och antal per 100 000 invånare

	Region Nord		Sverige	
	antal	antal per 100 000 inv	antal	antal per 100 000 inv
Människohandel för sexuella ändamål	8	1	87	1
Våldtäkt inkl. grov	793	88	9 368	89
Sexuellt tvång, utnyttjande m.m.	90	10	893	9
Sexuellt utnyttjande av barn under 15 år	114	2	114	1
Sexuellt utnyttjande av barn 15-17 år	2	0	7	0
Sexuellt övergrepp mot barn under 15 år	72	8	740	7
Sexuellt övergrepp mot barn 15-17 år	2	0	32	0
Kontakt med barn i sexuellt syfte (grooming)	20	2	253	2
Utnyttjande av barn för sexuell posering, inkl grov	184	20	1 767	17
Utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling	16	2	132	1
Sexuellt ofredande	874	97	10 181	97
Exhibitionism (blottning)	4	0	108	1
Köp av sexuell tjänst	67	7	1 263	12
Koppleri, inkl grovt	11	1	184	2
Barnpornografibrott	231	26	2 884	28

Källa: BRÅ

Könsredovisning är ej tillgänglig. Med sexualbrott avses här brott mot Brottsbalken 6 kap samt barnpornografibrott, sexköpsbrott och människohandel för sexuella ändamål (trafficking). Sexualbrott är generellt sett brott med ett stort mörkertal.

Brott som begås i det privata och där offret och förövaren är bekanta anmäls i mindre utsträckning. Mörkertalet är också större om offret är barn eller en ung person och speciellt om brotten begås inom familjen.

Då statistiken för anmälda brott från och med 2015 inte längre redovisas på länsnivå utan bara på regional nivå, redovisas länen här som summerad data insamlat för Region Nord.

Misstänkta efter brottstyp 2021

Antal och könsfördelning (%) för ett urval av brott

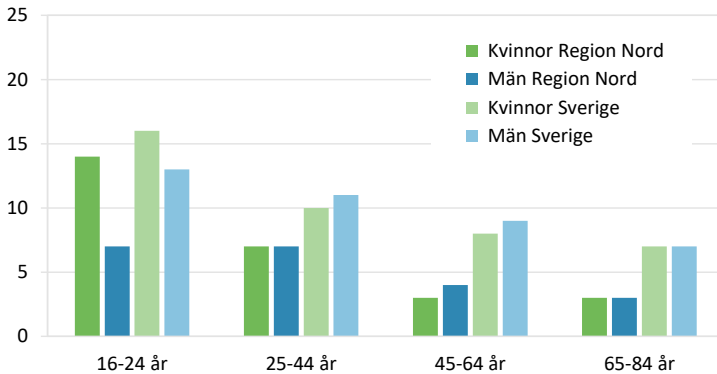
	Antal Totalt	Region Nord Andelar		Antal Totalt	Sverige Andelar	
		Kv	M		Kv	M
Brott mot brottsbalken därav	10 728	23	77	120 980	24	75
Fullbordat mord och dråp samt misshandel med dödlig utgång	21	24	76	361	14	86
Misshandel, grov misshandel därav	3 332	21	79	36 084	22	78
mot barn 0-6 år	177	37	63	2 173	39	61
mot barn 7-14 år	382	35	65	4 746	36	64
mot barn 15-17 år	334	21	79	3 796	23	77
mot kvinna 18 år eller äldre	1 287	16	84	14 788	17	83
mot man 18 år eller äldre	1 524	20	80	14 651	20	80
Sexualbrott därav våldtäkt (inkl. grov)	955 495	3 2	97 98	9 765 4 771	3 2	97 98
Biltillgrepp Inbrottsstöld därav i bostad	237 566 156	14 16 13	86 84 87	1 677 4 474 1 095	13 14 13	87 85 87
Övrig stöld och snatter ur/från motordrivet fordon i butik, varuhus o.d.	1 943 120 1 332	32 13 37	68 87 63	23 250 1 144 17 437	34 10 39	66 90 61
Rån inkl. grovt, därav butiksran personran	175 16 126	15 13 15	85 88 85	2 960 325 2 386	9 11 9	91 89 91
Bedrägeri och annan oredlighet Skadegörelsebrott Våld mot tjänsteman	1 438 1 010 181	24 16 15	76 84 85	18 731 10 002 2 285	25 17 21	74 83 79
Brott mot trafikbrottslagen därav rattfylleri, grovt rattfylleri	3 723 926	15 14	85 85	35 063 7 531	13 13	87 87
Brott mot narkotikastrafflagen Brott mot skattebrottslagen Brott mot bidragsbrottslagen	4 754 86 343	18 22 42	82 78 58	56 047 1 669 7 523	15 21 45	84 79 55
Samtliga brott	16 955	21	78	192 092	23	77

Källa: BRÅ

Oro för att utsättas för våld och misshandel 2022

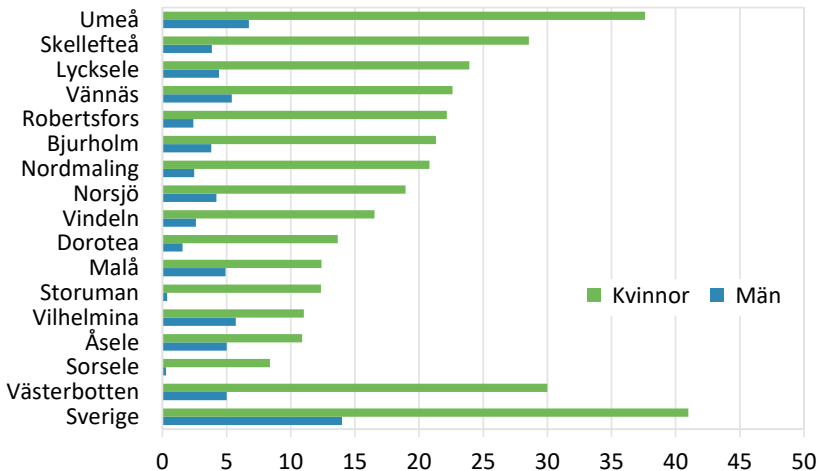
Medelvärde för perioden

Källa BRÅ, (NTU)

Rädsla för att gå ut 2022

Andel (%) som avstår från att gå ut ensam av rädsla för att bli överfallen, rånad eller ofredad

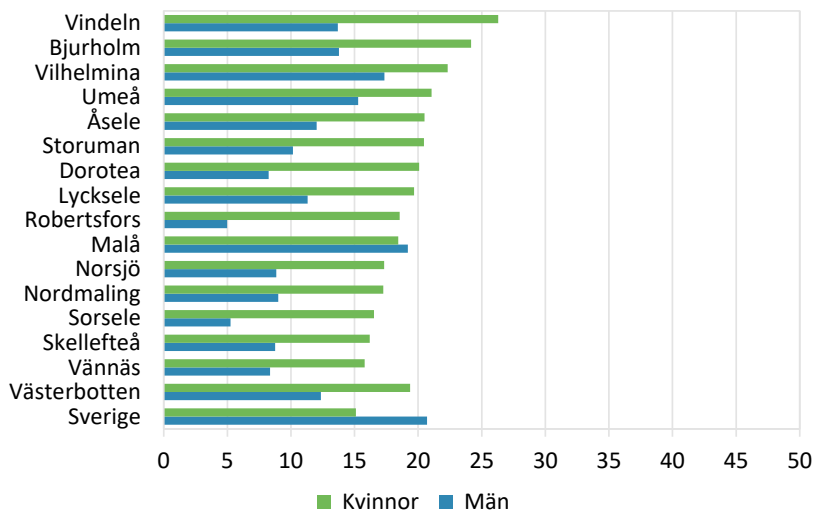
Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Rädslan för att gå ut är mindre vanligt i länet än i riket, men rädslan är mycket vanligare hos kvinnor än hos män.

Upplevelse av kränkande bemötande 2022

Andel (%) som någon gång eller flera gånger de senaste tre månaderna blivit behandlad eller bemött på ett sätt som upplevts kränkande

Källa: Nationella hälsoenkäten - Hälsa på lika villkor 2022, Folkhälsomyndigheten och Region Västerbotten

Upplevelse av kränkande bemötande är vanligare bland kvinnor än bland män i länet. I Malå är upplevelsen av kränkande bemötande nästan lika mellan könen. I riket är det vanligare att männen upplever sig kränkande bemötta, där är förhållandet det motsatta jämfört med Västerbottens län.

Våld och otrygghet

Unga män är överrepresenterade både som utövare och som offer för våld, men det är unga kvinnor som är mest oroliga för att bli utsatta för våld. Statistiken över de misshandelsbrott som anmäls visar att män och kvinnor utsätts för våld på olika sätt och platser. Kvinnor utsätts främst för misshandel inomhus av en person som hon är bekant med medan män främst utsätts för misshandel utomhus av någon de inte känner.

Att fundera vidare på:

- Vad kan oro för våld få för konsekvenser för en person?
- Varför är inte unga män mer oroliga för att bli utsatta för våld?
- På vilket sätt kan du och jag förebygga våld?
- Vilket ansvar har arbetsgivaren att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövande?

Källor

Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Brottsförebyggande Rådet, BRÅ
Folkhälsomyndigheten
Försäkringskassan
Lantmäteriet
Länsstyrelsen Västerbotten
Region Västerbotten
Skolverket
Socialstyrelsen
Statistiska centralbyrån, SCB
Tillväxtverket

Några länkar:

www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/samhalle/social-hallbarhet/jamstalldhet
www.regionvasterbotten.se/folkhalsa/halsoenkaten-halsa-pa-lika-villkor
www.jamstalldhetsmyndigheten.se Jämställdhetsmyndigheten
www.regeringen.se/regeringens-politik/jamstalldhet/
www.nck.uu.se Nationellt centrum för kvinnofrid
www.do.se Diskrimineringsombudsmannen

Kontaktpersoner

Länsstyrelsen Västerbotten, särskilt sakkunnig jämställdhet,
Monica Forsman, e-post: monica.forsman@lansstyrelsen.se

Region Västerbotten, jämställdhetsstrateg
Sofia Elwer, e-post: sofia.elwer@regionvasterbotten.se

Länsstyrelsen
Västerbotten